

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 145 (5617) 3 avqsut 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Dayanaqlı inkişaf güclü təməllərə söykənir

İlham Əliyev:

“Yalnız iqtisadiyyatı güclü olan ölkələr müstəqil siyaset apara bilər”

Səh 2

3

Rasim Balayev: "İlham Əliyev hər zaman Azərbaycan kinosuna diqqət göstərir"

6

Açıqlandı: Müstəntiqlər Sarkışyanı istintaqa çağıracaq!

8

"Yumşaq güc"ların sərt savaşı:
Ermənistan hədəfdə

3 avqust 2018-ci il

Dayanaqlı inkişaf güclü təməllərə söykənir

İlham Əliyev: "Yalnız iqtisadiyyatı güclü olan ölkələr müstəqil siyaset apara bilər"

Hər bir xalqın dünyada tanınmasında, uğurlar əldə etməsində və təbii ki, dünyada cərəyan edən global proseslərin önədə gedənlərinə çevriləsinə liderlərin xüsusi əhəmiyyəti mövcuddur. Liderlik amili elə bir şəxsiyyətlərə aid olunur ki, onlar xalqın və dövlətin maraqlarını müdafiə etməklə yanaşı, həmdə inkişaf etdirir. Məhz bu kimi önemli faktorun təhlili ni apararkən, Azərbaycanın bu siyahıda birinci olması şəksizdir.

Cünki Azərbaycanın inkişaf və tərəqqi, elecə də, xalqın rifahi faktorunda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Liderliyi amili mövcuddur. Artıq 15 ildən çoxdur ki, Azərbaycan xalqının etimadı əsasında ölkəyə rəhbərlik edən Prezident İlham Əliyev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu şaxələndirirək, uğurla reallaşdırması nəticəsində, perspektiv baxımdan əhəmiyyətli nəticələrin əldə olunmasında öz uğurlu sözünü deyir. Məhz Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi və siyasi islahatlar müsəris Azərbaycanın müstəqilliyini daha da möhkəmləndirib, regional gücünü və global əhəmiyyətini kifayət qədər artırmış olub.

Daha bir fakt da budur ki, talehər bir xalqa bu cür mühüm xarizmalara sahib ola biləcək lider bəxş etmir. Nə xoşdur ki, Azərbaycan xalqı Ümummilli Lider Heydər Əliyev döhasının tarixi liderliyini qəbul etməklə, yaşıatmaqla bərabər, hazırda Onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin Liderliyi dövrünü yaşayır!

Azərbaycan vətəndaş hüquq və azadlıqlarının ən yüksək səviyyədə təmin edildiyi ölkədir

President İlham Əliyevin rəhbərliyi ile reallaşdırılan strateji kurs daxili ictimai-siyasi sabitliyi və tərəqqini dən yüksək səviyyəde təmin edib. Məhz yerli və xarici analitiklərin yekdiliklə üzərində durduqları başlıca məsələlərdən de biri budur ki, Azərbaycanda hökm sürən ictimai-siyasi sabitliyin əsaslarını dövlət tərəfindən həyata keçirilən uğurlu islahatlar, tətbiq edilən yeniliklər və inkişaf modelləri təşkil edir. İnsan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının ən yüksək səviyyədə təmin edilməsi, qanunvericilik bazasının zənginləşdirilməsi, sosial-siyasi təsisatların legitimləşdirilməsi, vətəndaşların siyasi həyatda iştirakına maksimum şəraitin yaradılması kimi göstəricilər və nəticələr deyilənləri bir daha təsdiq edir. Bu günün Azərbaycanı yalnız beynəlxalq münasibətlər sistemindəki yeri və roluna görə deyil, həmçinin, daxili sosial-iqtisadi quruluşuna, tərəqqisine və nailiyyətlərinə, milli-dini və etnik quruluşuna, eyni zamanda, polietnik və çoxkonfessiyali atmosferdə qardaşlığın, dözümlülüğün mövcudluğuna görə dünya dövlətləri

üçün bir inkişaf modelidir.

Bütün bu amillərin müsbət nəticəsidir ki, Azərbaycan həm də dünyada mötəbər tedbirlerin keçirildiyi bir mərkəzə çevrilmişdir. Avropa Oyunlarının 2015-ci ilde tarixdə ilk dəfə ölkəmizdə keçirilecəyi hər bir azərbaycanlıya tükənməz qurur hissi bəxş edir. Bütün bular, əlbəttə ki, məhz Onun - Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin misilsiz əməyinin nəticəsidir. Bu gün tam cəsaretlə demək olar ki, ölkəmizdə aparılan müstəqil dövlət quruculuğu prosesinde iqtisadi islahatların və inkişafın Azərbaycan modeli yaranıb. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bildirir ki, hər sahə üzrə programların mövcudluğu, həyata keçirilecək layihələrin xalq tərəfindən dəsteklənməsi, birge addımların atılması gələcəye də böyük inamla irəliləməyə stimul verir. Prezident İlham Əliyev onu da qeyd edir ki, Azərbaycan bu gün dünya üçün çox önəmli tərəfdənəşdirilmişdir: "Bu gün Azərbaycanın dünyada artan hörməti, eyni zamanda, bizim principial mövqeyimizdən qaynaqlanır. Bizim tərəfdəşlərimiz bilirlər ki, Azərbaycan

etibarlı tərəfdəsdır. Bizim sözümüzle eməlimiz arasında heç bir fərqli yoxdur".

Güclü iqtisadiyyata malik olan dövlət hər şeyə qadirdir

Ölkəmizin iqtisadiyyatın inkişaf tempinə görə regionda lider dövlətə çevriləsi təsadüfi deyil. Azərbaycan hökumətinin yürüdüyü müstəqil siyaset həmişə birmənalı olub: "Güclü dövlət, güclü iqtisadiyyat və sosial rifah. Bax, bu prinsiplərin vəhdəti bu gün Azərbaycanı dünyada seçilmiş ölkələrin sırasına daxil edibdir. Bunun nəticəsində, biz uğurla inkişaf edirik". Nəticə göz qabağındadır. Son 15 ilde ölkəmizdə 642 tibb müəssisi, 43 olimpiya idman kompleksi, 443 körpü-tunel, 3100-dən çox məktəbin inşa edilməsi, 265 min köckünün yeni evlərlə, mənzillərlə təmin olunması, 30 elektrik stansiyası, 4 su anbarı və 7 aeroportun tikilməsi, qazlaşdırmanın 93 faizə, fasilesiz içmeli su ilə təminatın 26 faizdən 67 faizə çatması bütün de-

Rəsmi xronika

Avqustun 2-də Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiya quruluşunun müdafiəsi ilə bağlıdır. Elil olmuş şəxslərin və şəhid ailələrinin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına dair elavə tədbirlərlə bağlı Sərəncam imzalayıb. AZERTAC xəbər verir ki, Sərəncama əsasən, Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiə Nazirliyinə 20 milyon manat vəsait ayrılib.

yilənləri, bir daha təsdiqləyir ki, ölkədə heç bir sosial layihə texirə salınmayıb.

Ölkə Prezidenti dəfələrlə çıxışlarında vurğulayıb ki, Azərbaycan dövləti öz işlərini möhkəm əsaslar üzərində qurur və dövlət iqtisadiyyatı bazar iqtisadiyyatı prinsipləri əsasında inkişaf etdirir. Bununla bərabər, sosial məsələlərin həlliinə çox böyük diqqət göstərir. Məhz bunun nəticəsində Azərbaycanda sabitlik, əmin-amanlıq hökm sürür, xalq-iqtidar birliyi gündən-günə möhkəmlənir. Deyilənlərin məntiqi nəticəsi olaraq dövlət bütçəsi xərcərin strukturuna nəzər yetirmək kifayətdir. Belə ki, 2018-ci ilde sosial müdafiə xərcləri 2,1 milyard manat təşkil etdiyi haldə, sosial təminat xərcləri 33,7 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumiyyətlə isə, 2018-ci ilde dövlət bütçəsində birbaşa sosial yönü xərclərə aid edilən xərclər 7 milyard 4,9 milyon manat müyyən edilmişdir ki, bu da keçən illə müqayisədə 2,2 faiz artım deməkdir. Sevindirici haldır ki, bu xərclərin əhəmiyyətli bir hissəsi təşkil edən təhsil xərcləri 11,8 faiz artaraq, 2,2 milyard manata yüksələcəkdir. Nəticə etibarı ilə 2018-ci il üçün bütçə qanun qeyd etməyə imkan verir ki, ölkədə həyata keçirilən sosial islahatların əsas istiqamətləri əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi, yeni iş yerlərinin açılması və paralel olaraq sosial müdafiə məsələlərində ünvanlılıq prinsipinə üstünlük verilmesi, azəminatlı ailələrin, əllillərin, aile başçısını itirənlərin, şəhid ailələrinin və bu qəbilden olan digər şəxslərin pensiya və müavinət təminatının yaxşılaşdırılmasına, onların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə şərait yaradılmışından ibarətdir.

Prezident İlham Əliyevin istəxarici, istərsə də daxili məsələlərde nümayiş etdirdiyi siyasi iradə Azərbaycanın daha da qüdrətlənməsinin, ölkənin dinamik inkişafının əsas xəttini təşkil etməklə yanaşı, əhalinin sosial rifahının daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində mütəreqqi siyasetini reallaşdırmış olur. Bu isə, son nəticədə, ölkəmizdən daha da inkişaf etməsinə, sosial rifahın yüksək səviyyəyə çatdırılmasına və iqtisadiyyatımızın güclənməsinə geniş imkanlar yaradır.

RƏFIQƏ HUSEYNNOVA

Azərbaycan Prezidenti: "İlin sonuna qədər 4 min köçkün ailəsi yeni mənzillərlə təmin ediləcək"

Dövlətimizin sosial siyaseti uğurla aparılır. Görülmüş işlər bunun bariz nümunəsidir. Dediymə rəqəmlər onu göstərir ki, dövlət həmişə sizin yanınızdadır. Eyni zamanda, mühəribədən, işğaldan əziyyət çəkən bizim köçkün, qaćın soydaşlarımız var. Onlar da dövlət tərefindən qayğı ile əhatə olunurlar. Son illerde 100-e yaxın qəsəbə salınıb. Üç yüz minə yaxın köçkün evlərlə, mənzillərlə təmin edilib. Bu siyaset davam etdirilir. Bu il Qaradağ rayonunun Qobu qəsəbəsində min mənzillik yeni köçkün qəsəbəsi salınmışdır. Orada da bütün infrastruktur, məktəb, bütün lazımi məsələlər öz həllini tapıb. İlin sonuna qədər isə 4 min köçkün ailəsi, təqribən 20 min insan yeni mənzillərlə təmin ediləcək. Yəni, biz ancaq bu layihələri nəzərə alsaq görərək ki, nə qədər böyük qayğı göstərilir və bu məqsədlərə çatmaq üçün dövlət nə qədər vasitə xərcleyir.

AZƏRTAC xəber verir ki, bu fikirləri Prezident İlham Əliyev Qarabağ, Böyük Vətən müharibələri, Çernobil əllillərinə və şəhid ailələrinə mənzillerin ve avtomobilərin verilməsi mərasimində deyib.

"Bu siyaset davam etdirilecek. Sosial siyaset Azərbaycanda prioritet məsələlərdən biridir. Mən defələrlə demişəm ki, bizim bütün işlərimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşlığı dayanır. Xüsusilə, sosial cəhətdən az müdafiə olunan vətəndaşlar, işğaldan əziyyət çəkmiş, əlil olmuş, yaxınlarını itmiş insanlar, onların yaşayışı, məşğulluğu, həyat səviyyəsi bizim üçün prioritet məsələdir. Biz imkan daxilində bu məsələləri həll edirik. Deyə bilerəm ki, işğaldan və etnik təmizləmədən əziyyət çəkmiş dövlətlər arasında Azərbaycanda bu sahədə görülən işlər ən yüksək səviyyədədir", - deyə dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

Fərhad Bədəlbəyli: Qəbələ festivalı ölkəmizin musiqi ənənələrinin dünyada tanıdılması üçün çox yaxşı vasitədir

Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı ildən-ilə böyükən auditoriyası və ahəngdar musiqi keyfiyyəti ilə diqqəti cəlb edir. Azərbaycan həqiqətən öz zəngin tarixi və ənənələrinə görə dünyada gözəl ölkələrdən biridir. Artıq 10 ildir ki, bu festival Azərbaycanın dillər guşəsində, füsunkar təbiəti olan Qəbələdə keçirilir. Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğine xidmət edən və gözəl ənənəye çevrilən Qəbələ festivalı ölkəmizin musiqi ənənələrinin dünyada tanıdılması üçün çox yaxşı vasitedir. AZƏRTAC-in bölgə müxbiri xəber verir ki, bu fikirləri jurnalistlərə müsahibəsində Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalının bədii rəhbəri, Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli bildirib. Bu ilki festivalın bir neçə əlamətdar hadisə ilə yadda qalacağının vurğulanması festivalın bədii rəhbəri deyib: "Bu il Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100 illiyi, həmçinin dahi bəstəkar Qara Qarayevin anadan olmasının 100 illik yubileyi geniş qeyd edilir. Festival çərçivəsində dahi bəstəkar yad edilir, onun Ölmez əsərləri səsləndirilir. Açılış mərasimində musiqisevərlər Qara Qarayevin və onun təlebələrinin əsərlərini dinledilər. Konsertlərdən biri də dahi bəstəkarın yaradıcılığına həsr olunacaq. Festivalın konsertlərində, həmçinin Azərbaycanın dünya şöhrəti bəstəkarları Fikrət Əmirovun, Cövdət Hacıyevin, Arif Məlikovun və digərlərinin əsərləri səsləndirilir. Onları da yada salırıq. İnanırıq ki, festivalın konsertləri musiqisevərlər yene də unudulmaz anlar, xoş təssüratlar bəxş edəcək".

"Ermənistanın ziddiyyətli bəyanatları Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllini çətinləşdirir"

Dəqliq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı Yerevanın ziddiyyətli bəyanatları Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşünün asan keçcəyi və bir çox sualları həll edəcəyini deməyə əsas verir.

Bunu Trend-ə politoloq, Qərbi Kaspi Universitetinin professoru Fikrət Sadıqov deyib. Politoloğun sözlerinə görə, Ermənistan hökuməti Qarabağ separatçılarının danışçılar prosesinə cəlb olunmasına çalışır, amma eyni zamanda Yerevanda sülhdən danışçılar və münaqişənin həlli ilə bağlı qeyri-müəyyən açıqlamalar verirler:

"Bununla belə, unutmaq lazım deyil ki, bu, Minsk qrupu çərçivəsində təşkil olunan xüsus görüş deyil. Bu görüş BMT Baş Assambleyası çərçivəsində keçirilir, burada isə təessüs ki, əksər görüşlər formal karakter daşıyır. Amma mən fikirleşirəm ki, Ermənistan xarici işlər naziri ilə görüş qarşı tərəfə beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərinə əsaslanan dəqiq və prinsipial mövqeyimizi çatdırmağa imkan verəcək. Ermənistan tərəfi başa düşməlidir ki, erməni əsgərinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində işi yoxdur. Erməni hərbiçiləri Azərbaycan ərazisində olduğu müddədən heç bir razılışma ola bilməz. Fikirleşirəm ki, nazirimiz peşəkar səviyyədə Azərbaycan tərefinin bu mövqeyini çatdıracaq ki, Yerevanda Bakının tələbləri barəsində aydın təsəssürat yaransın".

Rasim Balayev: "İlham Əliyev hər zaman Azərbaycan kinosuna diqqət göstərir"

Xəber verdiyimiz kimi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev kino xadimlərinin təltif edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Fəxri ad alan kino xadimləri arasında xalq artisti Rasim Balayev de var.

Ölkə başçısı tərefindən "Şərəf" ordeni ilə təltif edilen aktyor bu haqda SIA-ya açıqlama verib: "Cənab Prezident İlham Əliyevə mən "Şərəf" ordeni ilə təltif etdiyi üçün ona təşəkkür edirəm. Fəxri adlara layiq görünlər həmkarlarımı da təbrik edirəm. Ölkə başçısı bir neçə kino xadimlərini fəxri adlara təltif edərək, Azərbaycan mədəniyyətinə hər zaman diqqət göstərdiyini bir dəfə sübut etdi. Prezidentin bu addımdan sonra biz kino xadimləri yaxşı kinolarda çekilib, tamaşaçılara təqdim etməliyik. Azərbaycan kinosunu bütün dünyada təbliğ etmək biz mədəniyyət xadimlərinin borcudur".

"Şöhrət" ordeninə layiq görünlən Ramiz Əzizbəyli: "Çox sevincliyəm"

Xəber verdiyimiz kimi, Prezident İlham Əliyev kino xadimlərinin təltif edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Fəxri ad alan kino xadimləri arasında xalq artisti Ramiz Əzizbəyli de var. "Şöhrət" ordeninə layiq görünlən aktyor sevincini SIA ilə bölüşüb: "Cənab Prezident İlham Əliyevə mən "Şöhrət" ordeni ilə təltif etdiyi üçün ona minnətdaram. Bu fəxri adı layiq görüldüyüm görə çox sevincliyəm. Xüsusi ilə qeyd edim ki, ölkə başçısı Azərbaycan kinosuna və mədəniyyət xadimlərinə hər zaman diqqət göstərib. Prezident İlham Əliyev kinomuzun günü-gündən inkişaf etməsi üçün elindən gələni əsirgəmir, öz dəstəyini göstərir".

Aydın Mirzəzadə: "Sosial siyaset Prezidentin fəaliyyətinin əsas istiqamətini təşkil edir"

"Ümumiyyətlə, sosial siyaset cənab Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətinin əsas istiqamətini təşkil edir.

Cənab Prezident bütün çıxışlarında, göstərişlərində əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşmasını, iş yerlərinin yaradılmasını, səhiyyə, təhsil, mədəniyyət məsələlərini ön plana çəkir. Elecə də xüsusi qayğıya ehtiyacı olan təbəqələrin dövlət tərefindən təminatı həmişə ön plandadır".

Bunu SIA-ya açıqlamasında millət vəkili Aydin Mirzəzadə deyib.

Onun sözlerinə görə, cənab Prezidentin ötən gün Bakının Qaradağ rayonunun Lökbatan qəsəbəsindən Qarabağ, Böyük Vətən müharibələri, Çernobil əllillərinə və şəhid ailələrinə mənzillərin və avtomobilərin verilməsi mərasimində iştirak etməsi bunun yeni bir nümunəsidir: "Ölkə başçısı bu məsələleri daima diqqətdə saxladığını bildirdi. Həmçinin dövlət başçısı bildirdi ki, bu siyaset bundan sonra da davam edəcək. Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan hər bir ailə bilir ki, onun problemlərinin həlli cənab Prezidentin diqqətindədir və mütləq həll ediləcək. Bunun üçün isə elbəttə ki, düzgün dövlətçilik siyaseti, iqtisadiyyatın inkişafının təmin ediləcək, beynəlxalq birliykdə Azərbaycanın layiqli yerinə tutulması üçün gərgin fəaliyyət lazımdır. Təbii ki, biz bunun daima şahid oluruz və Azərbaycanın qazandığı uğurlarla qurur duyuruq".

Hesab edirəm ki, cənab Prezidentin şəxşən şəhid ailələrinə, mühəribə veteranlarına mənzillərin və avtomobilərin verilməsi mərasimində iştirak etməsi onun verdiyi tapşırıqların necə yerinə yetirilməsini bir dəfə yoxlamaq istəyindən irəli gəlir. Cənab Prezidentin çıxışında Dağlıq Qarabağ məsələsinə toxunulması, Ermənistani konstruktivləyən dəvət etməsi və "əger Ermənistən rəhbərliyi bundan sonra da danışçıların uzadılması ilə məşğul olacaqsə, biz öz təcrid siyasetimizi davam etdirəcəyik, bütün vəsaitlərdən istifadə edib Ermənistəni daha da sarsıdacaq" barədə verdiyi bəyanat da Azərbaycan dövlətçiliyinin bu gün inkişaf etdiyini, öz hüquqlarını qoruduğunu və tarihi missiyasını yerinə yetirdiyini göstərir".

"ABŞ-in təhdidləri qəbul edilməzdir"

AŞT tərəfindən Türkiyənin ünvanına səslənən təhdidlər qəbul edilməzdir və heç kimə sərf etmir. Trend-in məlumatına görə, bunu Türkiye Prezidenti Recep Tayyip Erdogan amerikalı rahib Endrū Bransonun Türkiyədə saxlanması ilə bağlı iki ölkə arasında yaranan vəziyyəti şərh edərək deyib. Bundan başqa, Türkiye Prezidenti bildirib ki, ölkədə dini azlıqlarla bağlı heç bir problem mövcud deyil: "Biz insan hüquqları sahəsinə, elecə də ölkənin ədliyyə sisteminə heç bir ziyan vurmadan öz yolumuzu davam etdirəcəyik".

3 avqust 2018-ci il

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətilə iyunun 26-da Bakının Azadlıq meydanında keçirilən təntənəli hərbi parad hər bir azərbaycanlı qururlandırdı. Hərbi paradda müdafiə, daxili işlər, fəvqəladə hallar nazirliklərinin, dövlət təhlükəsizliyi, dövlət sərhəd və xüsusi dövlət mühafizə xidmətlərinin, eləcə də Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin parad heyətindən ibarət 4 min nəfərədək şəxsi heyəti iştirak edirdi. Bu qürurverici mərasimdə 240-dan çox hərbi texnika, gəmilər, 70-dən artıq uçuş vasitəsi, o cümlədən, silahlanmaya yeni qəbul edilmiş ən müasir zirehli texnikalar, raket və artilleriya qurğuları, hava hücumundan müdafiə sistemləri, helikopterlər, pilotsuz uçuş aparatları kimi müxtəlif növ ən yeni silah və texnikalar nümayiş olundu.

Hərbi parad yenilməz Azərbaycan Ordusunun güc və qüdrətinin bütün dünyaya nümayışı və mesası idi. Bu, bir daha subut etdi ki, güclü iqtisadiyyata söykənən güclü ordu formulu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin fealiyyətinin əsas istiqamətlərindən birinə çevrilib. Ölkəmizin iqtisadi inkişaf tempini Si-

Azərbaycan Ordusunun güc və qüdrəti bütün dünyanın diqqət mərkəzindədir

ham Əliyevin fealiyyətinin əsas qayələrindən birinə çevrildi. Ali Baş Komandanımızın son illər ordu quruculuğu sahəsində həyata keçirdiyi islahatlar nəticəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələri regionun ən qüdrətli ordusu kimi bütün dünyaya səs saldı. Bu gün beynəlxalq araşdırma mərkəzləri dünyanın ən güclü ordularının siyahısını tərtib edərək Azərbaycan Ordusuna da xü-

Prezident və Ali Baş Komandan İlham Əliyev:

“Düşmənin bütün hərbi obyektləri, bütün strateji əhəmiyyətli məntəqələri Azərbaycan Ordusu tərəfindən məhv edilə bilər”

Silahlı Qüvvələrin müasir standartlara cavab verən peşəkar orduya çevrilməsində mühüm rol oynayıb. Sabitlik, dinamik iqtisadi inkişafla yanaşı, güclü ordu quruculuğu müasir Azərbaycanı xarakterize edən əsas amillərdən biridir.

Prezident və Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi paradda Milli Ordumuzun son illərdəki uğurları ile bağlı möhtəşəm nitqi ilə bütün dünyaya, eləcə də, işgalçı Ermənistana çox güclü ordu yaratmışdır. Düşmən bilmelidir ki, onun bir dənə də olsun hərbi və ya strateji obyekti yoxdur ki, Azərbaycan Ordusu onu məhv edə bilmesin. Düşmənin bütün hərbi obyektləri, bütün strateji əhəmiyyətli məntəqələri Azərbaycan Ordusu tərəfindən məhv edilə bilər”.

cəbhə bölgələrində, səngərlərdən, səngərlərdə görüşməsi, zabitlərimizle həmsöhbət olması ordumuzu xeyli ruhlandırmışdı. Ümummülli Liderin qətiyyəti sayesində vahid komandanlıqla təbe olan nizami ordu yaradıldı. Qeyri-qanuni silahlı dəstələr ləğv edildi. Orduda peşəkarlığı artırmaq, ixtisaslı hərbçilər yetişdirmək siyaseti həyata keçirildi. Peşəkar və hazırlıqlik zabitlərin Türk-İslahlı Qüvvələrində təhsil almalarına start verildi. Bu da bizim üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edirdi.

Şübəsiz, bütün bu uğurlar heç də asanlıqla qazanılmamışdır. Müstəqilliyimizin ilk vaxtlarında, xüsusilə, AXC-Müsavat hakimiyyəti dövründə ölkədəki hərc-mərclik, çəkişmələr, silahlı qarşıdurmalar ordumuza da sirayət etmiş, zabit və əsgərlər müxtəlif siyasi qruplaşmaların təsiri altına düşdülərindən, bir çox problemlər yaranmışdı. Bütün bunlara yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ilde xalqımızın təkidi tələbi ilə yenidən hakimiyyətə gəlməsi ilə son qoyuldu. Ümummülli Lider Heydər Əliyev ilk gündən ordu quruculuğu məsələlərinə xüsusi diqqət yetirdi. Nizami ordu quruculuğu yolunda ciddi adımlar atıldı. Ulu Öndər əsgərlər arasında ciddi nizam-intizam yaradılması, xalqımızın böyük oğlunun

zildə. 1998-ci il iyunun 25-də Azərbaycan Ordusunun yaradılmasının 80 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində Ulu Öndər bu barədə demişdir: “Biz 26 iyun günü bayram elan etmişik. Bu, tam əsaslıdır, məqsədəuyğun və qanunuñyundur. Çünkü 80 il bundan önce, məhz bu gün Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin - ölkəmizin müstəqilliyini elan edən Xalq Cumhuriyyətinin, müstəqil Azərbaycanı qurub-yaradan, hələ Gəncədə fəaliyyət göstərən hökumətin ilk addımlarından biri Azərbaycanın Milli Ordusunun yaranması haqqında verdiyi qərar olmuşdur. Həmin qərra, addıma böyük hörmət əlaməti olaraq biz 26 iyun gününü Azərbaycan Silahlı Qüvvələri, Ordusun Günü elan etmişik”. 1994-cü il mayın 12-də atəşkəs elan ediləndən sonra ordu quruculuğu ilə bağlı genişmiqyaslı islahatlara start verildi. Tezliklə hərbi hissələrin, ayrı-ayrı qoşun növlərinin formalasdırılması

tam başa çatdırıldı. Orduya çağırış və fəvarilik halları ilə bağlı bütün problemlər həll edildi. Dövlətçılığı və hərbi andi hər şeydən uca tutan, hərbçi olmayış şərəf bilən, mənəvi baxımdan sağlam zabitlər hərbi hissələrin rəhbərliyinə cəlb olundular. Şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlanğına, döyüş ruhunun yüksəldilmesine diqqət artırıldı, hərbi vətənpərvərlik işi gücləndirildi. Ordunun mərkəzədirilmiş maddi-texniki təminatı əhəmiyyəti dərəcədə yaxşılaşdırıldı, maliyyə-təsərrüfat fealiyyəti nizama salındı. Ordunun quruculuğunu ən müxtəlif sahələri ilə bağlı zəruri olan qanunlar qəbul edildi, silahlı qüvvələrin mükəmməl qanunvericilik bazası yaradıldı.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin ordunun quruculuğu strategiyası bu gün Prezident və Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Ölkə başçısı, bir qayda olaraq, bütün çıxışlarında ordunun quruculuğu məsələlərinə toxunaraq, bildirir ki, hər bir sahədə qazanılan uğurlar dövlətimiz və ordumuzun gücünü, xalqımızın birliyini və vətənpərvərliyini nümayiş etdirir. Ordumuz tam məsələ, yüksək dağıdıcı gücü malik və düşməni dəqiqlikə məhv edə bilən silahlara təchiz edilib. Güclü iqtisadiyyata mütənasib güclü ordu formulu ötən 15 ilde Prezident İl-

susı diqqət ayıırlar. Bir sıra ölkələrin yer aldığı reytinq siyahısında Azərbaycan Ordusu layiqli yerini tutur.

Bu gün Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hellində güclü iqtisadiyyata, qüdrətli orduya və hückum diplomatiyasına malik Azərbaycanın qəti mövqeyi belədir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü qeyd-şərtsiz bərpa edilmeli, işgalçı Ermənistən hərbi qüvvələri zəbt olunmuş Dağlıq Qarabağ və etraf rayonlardan çıxmırlılar. Öz ata-baba yurdlarından məcburi köçkün düşmüş soydaşlarımız isə doğma torpaqlarına, o cümlədən, Dağlıq Qarabağa qayıtmalıdır. Yalnız bundan sonra Dağlıq Qarabağın gelecek statusu barədə danışmaq olar. Azərbaycan, hələlik, sülh danışçılarına sadıqdır. Təcavüzkar Ermənistən qeyri-konstruktivlikdən əl çəkməyəcəyi, işgal olunmuş torpaqlarımızi öz xoş ilə azad etməyəcəyi təqdirdə, Azərbaycan Ordusu öz sözünü deyəcək. Reallıq da ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Ordusu ən şərəflə missiyasının və torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə bağlı müqəddəs vəzifəsinin öhdəsindən gəlməye hər an hazırlıdır.

“Səs” Analitik Qrupu

Milli Kino Günü münasibətilə Bakıda təntənəli mərasim keçirilib

Avqustun 2-də Nizami Kino Mərkəzində Milli Kino Günü və Azərbaycan kinosunun yaranmasının 120 illiyinə həsr olunmuş təntənəli tədbir keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, mərasimdə il ərzində Azərbaycan kinosu ilə bağlı keçirilmiş tədbirləri, paytaxtda və regionlarda baş tutan film təqdimatlarını, beynəlxalq festivalları, kino günlərini, qala gecələri, yubileyləri, yeni filmlərin çəkiliş proseslərini əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Tədbirdə çıxış edən mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev kino işçilərini peşə bayramı münasibətilə təbrik edərək ümummilli lider Heydər Əliyevin qərarına əsasən, bu əlamətdar günün artıq 18 ildir qeyd olunduğunu diqqətə çatdırıb.

Bildirib ki, bu ilki bayram tədbirləri bir sırada özəlliyi ilə yadda qalacaq. Bu il Azərbaycan kinosunun 120 yaşı tamam olur. 1898-ci ilin 2 avqustunda Bakıda çəkilmiş kinostüjetlərin ilk nümayishi keçirilib. Ölkəmizdə kino sənətinin yaranması bu tarixdən götürülüb.

Nazir son illərdə

Azərbaycan filmlərinin zirvələri fəth etdiyini söyləyib: "Azərbaycan filmlərinin hansı zirveləri fəth etdiyini, hansı yenilikləri tamaşaçılarla təqdim etdiyini rəqəmləri nəzərdən keçirməklə müəyyən etmək olar. Dövlətimizin başçısının müvafiq Sərəncamı ilə "Azərbaycan kinosunun 2008-2018-ci illər üzrə inkişafına dair Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsindən keçən müddət ərzində Azərbaycanda 46 tammetrajlı bədii, 50 qısametrajlı bədii, 212 sənədli, həmçinin 23 cizgi filmi çəkilib. Bu gün gənclərimiz Türkiye, Kanada, Rusiya kimi ölkələrin təhsil müəssisələrində bu sahədə təhsil alırlar. Eyni zamanda, ölkəmiz dünyadan müxtəlif ölkələrində keçirilen film festivallarında iştirak edir. 2014-2017-ci illər ərzində 26 filmimiz 48 ölkədə keçirilen 128 festivalda 219 iştirak edərək 49 mükafat qazanıb.

Azərbaycan kinosu ilə bağlı icra olunan dövlət programının müddətinin bu il sona çatdığını söyləyən nazir deyib ki, bu programda bəzi bəndlər icra olunmamış qalıb. Ona görə bəzən işin məntiqi davam kimi nazirlikdə kino mütəxəssisleri ile birləşdikdə geniş fikir mübadiləsi aparılıb. Onun sözlerine görə, kino sahəsinin inkişafına dair yeni konseptual program hazırlanıb: "Azərbaycan kinosunun yeni şəraitdə fealiyyətin təkmilləşdirilməsi, gənc nəslin bəsərə cəlb olması, eləcə də beynəlxalq seviyyəyə çıxmak üçün tutarlı program işlənilib. Yəqin ki, hökumət müraciət edərək Azərbaycan kinosunun növbəti on ilde də inkişaf tempinin azalmaması üçün yeni dövlət programının qəbul olunmasına çalışacaq", - deyən nazir vurğulayıb.

Nazir eləvə edib ki, bu günlər kino xadimləri üçün əlamətdar hadisələrle yadda qalıb. Belə ki, ölkə başçısı avqustun 1-də Azərbaycan kinematoqrafiyasının inkişafında xidmətlərinə görə bir qrup kino xadimine fəxri adların, fərdi təqaüdlərin, orden və medalların verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Prezidentin imzaladığı müvafiq sərəncamlarını diqqətə çatdırıb. Əlamətdar gün münasibətilə bir qrup kino xadimine Mədəniyyət Nazirliyinin fəxri fermanları və pul mükafatı verilib.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikası Kinematoqraflar İttifaqının sədri, Xalq Artisti Şəfiqə Məmmədova rəhbərlik etdiyi qurum tərəfindən yubileyləri olan kino xadimlərinə, həmçinin veteran sənətkarlarla mükafatların verildiyini söyləyib.

Ş.Məmmədova vurğulayıb ki, təqdim edilən mükafatlar 2018-ci ildə yubileyləri qeyd edilən bir neçə kino xadimlərinə de şəmil olunub. Belə ki, dörd nəfərə 350 manat, səkkiz nəfərə isə 250 manat pul mükafatı təqdim olunub. O, Azərbaycan kinosuna verdiyi töhfələr və 75 illik yubileyi münasibətilə Xalq Artisti, professor Oqtay Mirqasimova "Milli kino mükafatı"nı təqdim edib. Bu il də kino işçilərinin peşə bayramı yeni ekran əsərinin premyerası ilə yadda qalıb. Mərasimdə rejissor Yavər Rzayevin milli kinomuzun tarixi və keçidiyi zəngin inkişaf yolundan bəhs edən sənədli film nümayiş olunub. Sonra tanınmış müğənnilərin ifasında Azərbaycan kinoları üçün yazılış mahniları səsləndirilib.

Dini ekstremin təzahür formaları və ona qarşı mübarizə müzakirə edilib

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) ilə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) birgə Tədbirlər Planına uyğun olaraq DSX-nin Sahil Mühafizəsində "Dini ekstremin təzahür formaları və ona qarşı mübarizənin hüquqi əsasları" mövzusunda tədbir keçirilib.

Komitədən Trend-e verilən məlumatə görə, zabit və sərhədçilərin iştirak etdiyi tədbirdə ilk önce DQİDK-nin sifarişi ilə çəkilən "Şəhadət" sənədli filmi nümayiş olunub.

Daha sonra çıxış edən Dövlət Komitəsinin sədr müavini Səyavuş Heydərov əsası ulu önder tərəfindən qoyulmuş dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi və təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar hökümətin həyata keçirdiyi tədbirlərin müsbət nəticələrindən, gənclər arasında aparılan maarifləndirme işinin effektivliyinin artırılmasıdan danışır. S.Heydərov onu da bildirib ki, "Dini etiqad azadlığı haqqında" Qanuna əlavə və dəyişikliklərin edilməsi, Mənəvi Dəyərlərin Təhlili Fondu tərəfindən din xadimlərinə maddi dəstəyin göstərilməsi, eləcə də din sahəsində milli kadrların hazırlanması məqsədi ilə Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun yaradılması bu istiqamətdə görülmüş müsbət işlərin bariz nümunəsidir.

Natiq eyni zamanda deyib ki, herbi vətənpərvərliyin gücləndirilməsində milli-mənəvi dəyərlərin özünməxsus rolu var. Dini radikalizmə qarşı mübarizədə maarifçiliyin əsas silah olduğunu vurğulayan S.Heydərov DQİDK-nin bu istiqamətdə müvafiq dövlət orqanları ilə six əməkdaşlıq etdiyini, hüquqi və ideoloji müstəvidə mübarizə aparıldığı diqqətə çatdırıb.

O, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi birləşmələrində bu cür tədbirlərin mütəmadi keçirildiyini qeyd edib.

Sədr müavini onu da deyib ki, bəzi xarici qüvvələr İslam dinindən siyasi və iqtisadi məraqlar naminə alət kimi istifade edirler və Yaxın Şərqdə baş verən proseslər bunun nəticəsidir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə ictmai-siyasi sabitliyin mövcud olduğunu bildiren S.Heydərov xarici dairələr tərəfindən Azərbaycanda mövcud sabitliyi pozmaq cəhdlerinin olduğunu deyib. Sədr müavini gəncləri yad idəyalardan qorunmaları üçün müvafiq icazəsi olmayan ədəbiyyatlardan istifade etməməye çağırıb.

"Şəhadət" sənədli filminin əhəmiyyətindən de danışan natiq deyib ki, bu film Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən şəhidlərin xatirəsinə həsr olunub.

"Şəhadət" sənədli filmində Vətən uğrunda şəhadətə qovuşmuş qəhrəmanlarla yanaşı, dini fanatizmin və radikalizmin təsirinə məruz qalmış, bir sıra xarici ölkələrdəki ekstremist-terrorçu silahlı birləşmələrin tərkibində döyüşmüş şəxslərdən behs edilir. Vurğulayıb ki, filmde Vətənin müqəddəsliyi və onun müdafiəsinin vacibliyi, şəhidlik zirvəsinin ucalığı təbliğ olunur, digər tərəfdən isə radikalizmin töretdiyi fəsadlar tamaşaçılara təqdim edilir.

Dövlət Sərhəd Xidməti Sahil Mühafizəsinin rəisi, general-major Əfqan Nağıyev isə çıxışında bu cür tədbirlərin keçirilməsini yüksək qiymətləndirir. Ə.Nağıyev eyni zamanda, dini amillərdən yaranan rəyətərəfli radikallığı cəhd göstərən qüvvələrə qarşı mübarizədə hamının sayiqlıq göstərməsinin zəruriliyini vurğulayıb.

Şahin Mustafayev: "Azərbaycanda 170-ə yaxın Hindistan kapitalı şirkət fəaliyyət göstərir"

Iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Hindistanın Azərbaycandakı səfəri Sanjay Rana ilə görüşüb. İqtisadiyyat Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən Trend-e verilən məlumatə görə, Azərbaycan və Hindistan arasındakı mövcud iqtisadi əlaqələr və əməkdaşlığın inkişafına, eləcə də ölkələrimiz arasında müqavilə-hüquqi bazanın genişləndirilməsinə dair qarşılıqlı fikir mübadiləsinin aparıldığı görüşdə nazir

Şahin Mustafayev Azərbaycan-Hindistan əlaqələrinin yüksək səviyyədə olduğunu, ölkəmizin Hindistan ilə əməkdaşlığa önəm verdiyini vurğulayıb. İqtisadiyyat naziri ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafında qarşılıqlı səfərlərin və keçirilən görüşlərin, Azərbaycan Hökuməti və Hindistan Respublikası Hökuməti arasında ticarət, iqtisadi, elmi və texnoloji əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyasının fəaliyyətinin əhəmiyyətini vurğulayıb. Hindistanla əlaqələrin bir çox sahələrdə inkişaf etdiyini diqqətə çatdırıb. Hindistanla əlaqələrin təşkilinə dəvet edib. Bildirilib ki, sənaye, əczaçılıq, kənd təsərrüfatı, turizm, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları və s. sahələrində əməkdaşlıq potensialı, eləcə də Azərbaycanın qeyri-neft məhsullarının Hindistana ixrac üçün imkanlar böyükür. Görüşdə nazir Şahin Mustafayev Azərbaycan iqtisadiyyatı, ölkəmizin iştirakı ilə həyata keçirilən beynəlxalq layihələr, o cümlədən Şimal-Cənub beynəlxalq neqliyyat dəhlizi, həmçinin ölkəmizdə biznes və investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması, sahibkarlığın, xüsusi də kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı istiqamətində görülən işlər barədə də məlumat verib.

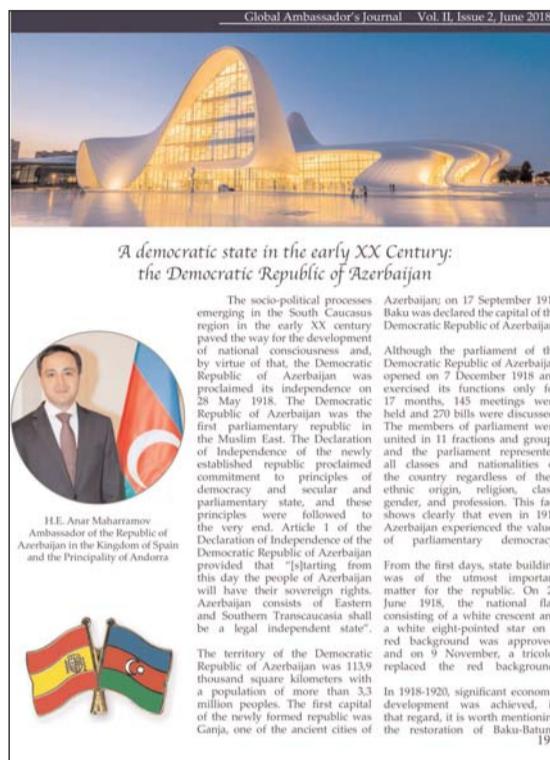
Hindistanın Azərbaycandakı səfəri Sanjay Rana ölkəsinin Azərbaycanla əlaqələrin inkişafına önəm verdiyini qeyd edərək, iqtisadi sahədə Hindistan-Azərbaycan əməkdaşlığına dair fikirlerini bildirib. Vurğulanıb ki, Şimal-Cənub beynəlxalq neqliyyat dəhlizi Hindistan üçün də əhəmiyyətlidir. Səfir Azərbaycanın ixrac missiyasının Hindistana göndərilməsinin iqtisadi sahədə əlaqələrin inkişafı baxımından əhəmiyyətli olacağını qeyd edib. Hindistan Azərbaycanın Kiçik və Orta Biznesin inkişafı Agentliyi və Azərbaycanda İxracın və investisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO) ilə əməkdaşlıqda və əlaqələrin genişləndirilməsində də maraqlıdır.

ABŞ-in nüfuzlu "Global Ambassadors" jurnalında Cümhuriyyətin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş məqalə dərc edilib

Amerika Birleşmiş Ştatlarının nüfuzlu "Global Ambassadors" jurnalında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasıının İspaniya Krallığında və Andorra Knyazlığında səfiri Anar Məhərrəmovun müəllifi olduğu məqalə dərc edilib.

Səfirlilikdən AZERTAC-a bildirilər ki, məqalədə 1918-ci il 28 May tarixində müsəlman Şərqiyyədə ilk parlamenti respublikanın - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin müstəqilliyinin elan edildiyi, Azərbaycanda həmin dövr üçün mütərəqqi hesab olunan dövlət institutlarının, çoxpartiyalı sistemin, plüralist parlamentin, etnik mənsubiyyətindən, cinsindən, dinindən və sosial vəziyyətdən asılı olmayaraq vətəndaşların bərabər hüquqlara malik olduğu qeyd edilib, habelə gənc respublikada dünyadan bir çox dövlətləndən daha öncə qədirlərlə bərabər hüquqları təmin edilməsi vurğulanıb.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mövcud olduğu dövrdə qazanılan nəqliyyətlərdən bəhs edilərək, dövlət quruculuğu sahəsində həyata keçirilmiş tədbirlərin, Azərbaycan Milli Ordusunun yaradılmasının, Azərbaycan dilinin rəsmi dövlət dili elan edilməsinin, döv-

lət himminin, bayrağının və gerbinin təsis olunmasının, ölkədə milli məfkurənin formallaşmasına əhəmiyyətli dərəcədə töhfə vermiş Bakı Dövlət Universitetinin təsis edilməsinin Azərbaycan tarixində yeni şərəfli səhifə açlığı eks olunub.

Məqalədə Azərbaycan Respublikasının 1991-ci ildə müstəqilliyini bərpə edərək Azərbaycan Xalq Cümhuri-

yətinin demokratik ənənələrinə sadıq qaldığı, özünü Cümhuriyyətin siyasi və mənəvi varisi elan etdiyini qeyd olunub. Eləcə də Azərbaycan xalqının istəyi ilə ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyətə qayıtmışından sonra ölkədə bütün sahələrdə inkişaf nail olunduğu, Azərbaycanın regionda lider ölkəyə çevrildiyi bildirilib.

Məqalədə, həmçinin qeyd olunub ki, Heydər Əliyevin siyasi kursu bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin yürüdüyü uğurlu siyaset nəticəsində Azərbaycan beynəlxalq miqyasda əhəmiyyətli uğurlar elde edib. 2018-ci il aprelin 11-də keçirilmiş növbədən kənar prezident seçkilerində İlham Əliyevin böyük səs çoxluğu ilə qələbəsi göstərib ki, Azərbaycan xalqı növbəti dəfa sabitlik, tərəqqi, rıfah və dinamik inkişafə səs ve-

Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamına əsasən 2018-ci il "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan olunub və Cümhuriyyətin 100 illiyi həm respublika daxilində, həm de ölkədən kənardə təntənəli şəkildə qeyd edilib.

Kasına dair müvafiq təlimatlandırma keçmədən, iş səriştəsi yoxlanılmadan müəssisədə sex reisi vəzifəsində işləmiş Sübhən Namazov tərəfindən həmin peşənin icrasına buraxılmış və nəticədə iş prosesi zamanı qadağan edilmiş zonaya keçib dəzgahın vallarından sürətli çıxan qaynar polad məməlatın boğazına batması nəticəsində hadisə yerində olub.

Həmin faktla bağlı Abşeron Rayon Prokurorluğununda Cinayət Məcəlləsinin 162.2-ci maddəsi ilə cinayət işi başlanılmışdı. Sübhən Namazov iş üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək ona Cinayət Məcəlləsinin qeyd edilən maddəsi ilə ittiham elan olunmuş və Abşeron Rayon Məhkəməsinin 2017-ci il 29 avqust tarixli hökmü ilə barəsində müvafiq ittiham hökmü çıxarılmışdı.

İnsanların həyat və sağlamlıqlarının qorunması, gələcəkdə baş verə biləcək bu qəbilden olan hadisələrin qarşısının alınması və təkrarlanması məqsədilə "Sen İnşaat" MMC-nin qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq fəaliyyət göstərməsi, metaləritmə işlərinin aparılmasına dair müvafiq icazənin verilib-verilməməsi, eləcə də baş vermiş hadisənin səbəblərinin mütxəssislər tərəfindən araşdırılması üçün Fövqələdə Hallar Nazirliyinə, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Əmək Müfəttişliyinə və digər idaiyyəti dövlət qurumlarına müraciət olunub. Hazırda cinayət işi üzrə əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texni-

Ağaməli Qurbanova qanunsuz olaraq vəzifə təlimatlarında göstərilməyən metal kəsici və digər vəzifələrin icrasının tapşırıldığı müəyyən olunub.

İş üzrə direktör Emin Məsimov, texniki təhlükəsizlik üzrə mühəndis Paşa Rəhimov və sex reisi Cavanşir Kərimov Cinayət Məcəlləsinin 162.2-ci (əmək mühafizəsi qaydalarını pozma ehtiyatsızlıqdan insan ölümüne səbəb olduqda) və 225.2-ci (yanğın təhlükəsizliyi qaydalarını pozma ehtiyatsızlıqdan insan ölümüne səbəb olduqda) maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək barələrində məhkəmə qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Həmin müəssisədə insan ölümü ilə nəticələnmiş texniki təhlükəsizlik və əməyin mühafizəsi qaydalarının kobud şəkildə pozulması yegane hal olmayıb.

Bələ ki, öten il iyunun 6-da Ağsu rayon sakini Samir Hümmətov əmək müqaviləsi, eləcə də müvafiq əmrə "Sen İnşaat" MMC-yə qablaşdırıcı-dəzgahçı peşəsinə təyin edilmesine baxmayaraq, dəzgahçı peşəsi üzrə əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texni-

Küveyt Elektron Media Birliyi AZERTAC ilə əməkdaşlıq əlaqələri qurmaq istəyir

Küveyt Elektron Media Birliyi Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyi (AZERTAC) ilə əməkdaşlıq əlaqələri qurmaq istəyir. AZERTAC-in idarə Heyətinin sədri Aslan Aslanov ilə Küveyt Elektron Media Birliyinin idarə Heyətinin sədri Feysəl Xəlifa əs-Savağ arasında avqustun 1-də keçirilən görüşdə bu barədə müzakirələr aparılıb.

Görüşdə qonaqlara

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpa etdiyindən sonra keçdiyi inkişaf yolu barədə məlumat verilib. Qeyd olunub ki, müsər müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi və qurucusu ulu öndər Heydər Əliyevin müəyyənleşdirildiyi inkişaf strategiyası bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Baki hazırda dünyani narahat edən bir çox global problemlərin müzakirə olunduğu məkəna çevrilir. Burada keçirilən mötəber beynəlxalq tədbirlərdə Nobel mükafatçıları, yüksək səviyyəli dövlət və hökumət rəsmiləri, tanınmış ictimal-siyasi xadimlər, diplomatlar fəal iştirak edirlər. Diqqətə çatdırılıb ki, hazırda AZERTAC Dünya Xəbər Agentlikləri Konqresinin və Sakit Okean Ölkələri İnformasiya Agentlikləri Təşkilatının (OANA) sədridir.

AZERTAC-in idarə Heyətinin sədri dost ölkələrimiz arasında əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayıb.

Küveyt Elektron Media Birliyinin idarə Heyətinin sədri Feysəl Xəlifa əs-Savağ Azərbaycanda sürətli inkişafın şahidi olduğunu söyləyib, xalqımızın qonaqpərvərliyini xüsusi qeyd edib. O, ölkələrimiz arasında münasibətlərin sürətli inkişafının məmənunluq doğurduğunu bildirib.

Bakıda Küveyt Elektron Media Birliyinin bürosunun açılmasında maraqlı olduqlarını deyən Feysəl Xəlifa əs-Savağ bunun Azərbaycanın son illərdə elde etdiyi nailiyyətlərin küveytli oxuculara, eləcə də Küveytə bağlı məlumatların Azərbaycanda daha geniş təqdim edilmesi baxımından çox faydalı ola biləcəyini deyib. Eyni zamanda, qonaq AZERTAC ilə əməkdaşlıq əlaqələri qurmaq istədiklərini vurğulayıb. Əlavə edib ki, bu əməkdaşlıq hər iki ölkənin sosial-iqtisadi, mədəni həyatının dərindən öyrənilməsi məqsədilə media nümayəndələrinin qarşılıqlı səfərlərinin təşkilini, müşterək layihələri ehəte edə bilər.

Açıqlandı: Müstəntiqlər Sarkisyanı istintaqa çağıracaq!

Ermənistən Xüsusi İstintaq idarəsinin rəhbəri ölkədə konstitusiya quruluşunun devrilməsi işi üzrə sabiq president Serks Sarkisyanın və sabiq baş nazir Ovik Abramyanın istintaqa çağırılacağını istisna etmir.

AZERTAC RIA Nostost agentliyinə istinadla xəbər verir ki, bu barədə jurnalistlərin suallarını cavablandırın Xaçatryan məlumat verir. O deyib: "İstintaqa çağırılmanın zəruriliyini müstəntiq müəyyənleşdirir. Mən bir neçə dəfə demişəm ki, eğer hər hansı vəzifəli şəxs deyəri məlumat verə bilərsə, o, sorğu-sual ediləcək". 2008-ci il 1 mart etiraz aksiyalarının dağıldılmasında barədə cinayət işi çərçivəsində Ermənistən sabiq prezidenti Robert Koçaryana, sabiq müdafiə naziri Mikael Arutyunyanı və 2008-ci ilde Ermənistən Silahlı Qüvvələrinin xidmət etmiş, hazırda Kollektiv Təhlükəsizlik Mütəşəkkilər Təşkilatının baş katibi Yuri Xaçaturova Konstitusiya quruluşunu devirmək ittihamı irəli sürürlüb.

2008-ci il fevralın 19-da Ermənistanda president seçkilərində Levon Ter-Petrosyanın rəhbərlik etdiyi müxalifet Serj Sarkisyanın ududuqdan sonra Yerevanın mərkəzində mitinq keçirərək səsvermənin rəsmi yekunlarına etirazını bildirib. Martin 1-2-də keçirilmiş aksiyalarda mitinqçilərlə asayış keşikçiləri arasında qarşıdurmadı on nefər ölüb, 200-dək insan yaralanıb.

Hazırda Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan o zaman Ter-Petrosyanın seqciqabağı qərgahının üzvü və etiraz aksiyalarının fəal iştirakçılarından biri idi. O, hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən axtarışa verilmiş və 2009-cu ilde hökumətə təslim olmuşdu. 2010-cu il yanvarın 19-da Yerevan məhkəməsinin qərarı ilə Paşinyan kütəvi iğtişaşlar təşkil etdiyinə görə 7 il azadlıqdan məhrum edilib, 2011-ci ilə amnistiyaya əsasən azadlığa buraxılıb.

Ölkəmizin iqtisadi potensialının artmasında qeyri-neft sektoru mühüm rol oynayır

Milli Məclisin deputati Eldəniz Səlimov yap.org.az-a müsahibəsi

- *Eldəniz müəllim, məlum olduğum kimi Azərbaycan sosial-iqtisadi cəhətdən uğurla inkişaf edir. Bu faktor bu ilin ötən dövrünün göstəricilərində özünü necə ifadə edir?*

- Azərbaycanda heyata keçirilən məqsədönlü siyaset sayəsinde respublikamızın inkişafı davamlı xarakter daşıyır. Son 15 ilde ölkəmiz sosial-iqtisadi inkişaf göstəricilərini ardıcıl şəkildə yaxşılaşdırmağa nail olub. Bu baxımdan, 2018-ci ilin birinci yarısı da istisna təşkil etməyib. Prezident İlham Əliyevin 2018-ci ilin uğurlu və sürətli inkişaf ilə olacağı ilə bağlı verdiyi proqnozlar özünü yüksək səviyyədə doğruldur. Ölkəmizdə milli iqtisadiyyatın ayrı-ayrı istiqamətləri, o cümlədən də qeyri-neft sektoru üzrə inkişaf dinamikası daha yüksək səviyyədədir.

Azərbaycanın iqtisadi potensialının davamlı olaraq artmasında qeyri-neft sektoranın mühüm bir qolu kimi aqrar sektorun rolunu xüsusi qeyd etmek lazımdır. Son illərdə ölkə miqyasında böyük potensiala malik aqrar sektor yeni yanaşmalar əsasında inkişaf etdirilir, burada əmək tutumu böyük, gəlir imkanları geniş olan bitkilərin becərilmesi diqqət merkezində saxlanılır. Artıq respublikamızda dövlət dəstəyi hesabına yaradılan 32 fermer təsərrüfatı uğurla fəaliyyət göstərir. Bu təsərrüfatlarda mehsuldarlıq əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Ölkədə dəyər zəncirinin bütün halqlarını özündə birləşdirən aqroparkların yaradılması güclü şəkildə təşviq edilir. Perspektivdə ölkədə bitkiçilik və heyvandarlıq üzrə aqroparkların sayı 45-ə çatdırmaq hədəflənib. Aqroparklarda zəruri infrastrukturun yaradılmasına 207 milyon manat dövlət əsaslı vesait qoyulub, 111 milyon manat dövlət güzəştli krediti və dəyeri 564 milyon manat olan 25 lajihəye investisiya təşviqi sənədi verilib. Bu ilin birinci yarısında ise kənd təsərrüfatı 7,6 faiz artıb. Bu sahədə artım dinamikası ildən ilə yüksəlir. Ona görə də, aqrar sahənin potensialından daha səmərəli istifade etmək əsas hədəflərdən biridir.

Ölkəmizdə qeyri-neft iqtisadiyyatının inkişafına göstərilən dəstək tədbirləri öz müsbət nəticələrini verir. Bunu 2018-ci ilin arxada qalan 6 ayının göstəriciləri də təsdiqleyir. Cari ilin birinci yarısında respublikamızda neftdən kənar iqtisadiyyat üzrə daha yüksək göstəricilər əldə olunub.

- *Qeyri-neft iqtisadiyyatunda əldə olunan nəticələrə toxundunuz. Hazırda bu sektorun inkişafı ilə bağlı nə deyə bilərsiniz?*

- Hazırkı şəraitdə hər bir ölkənin gücü, ümumi iqtisadi potensialı, qlobal miqyasındaki yeri bir səra digər parametrlərlə yanaşı, eyni

zamanda, sənaye inkişafı ilə ölçüdür. Güclü sənaye potensialına malik olan ölkələr həm daxili tələbatlarını yerli istehsal hesabına ödəyərək maliyyə vəsaitlərini qoruyurlar, həm də xarici bazarlarda böyük həcmərdə mehsullarla təmsil olunaraq özlərinə valyuta axınıni təmin edirlər. Sənaye sektorunun inkişafının iqtisadi-siyasi önemi ilə yanaşı, sosial əhəmiyyəti də kiçiyət qədər böyükdür. Belə ki, yüksək əmək tutumuna malik sənaye istehsalatları əhalinin məşğulluluğunun təmin olunmasında və beleliklə də, yoxsulluğun aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayırlar.

Ölkədə qeyri-neft sənayesinin inkişafında son illərdə bütün respublika boyu yaradılan müasir infrastruktur fundamental amillərdən biri qismində çıxış edir. Sənaye inkişafını güclü infrastruktur təminatı olmadan təsəvvür etmək mümkün deyil. Son illərdə əsaslı dövlət vəsaiti qoyuluşu hesabına Azərbaycan infrastruktur təminatı baxımdan dönya ən qabaqcıl ölkələri səviyyəsinə yüksəlib ki, bunun da sayəsində respublikamızda sənaye quruculuğu üçün geniş perspektivlər açılıb.

Respublikamızda müasir çəgirişlər nəzərə alınmaqla qeyri-neft sənayesinin inkişafına göstərilən diqqət öz bəhresini verir. Əlamətdar haldır ki, son illərdə Azərbaycanda ən yaxşı inkişaf göstəriciləri məhz qeyri-neft sənayesində qeydə alınır.

Bütövlükdə, son 15 ilde respublikamızda sənaye istehsalı 2,7 dəfə artıb. Hazırkı ölkənin qeyri-neft sənayesində buraxılan et və süd məhsulları, duz, meyvə və tərəvəz konservləri, mineral sular, sement və klinkerlər, gips, əhəng, alçıpan, kərpic, betondan tikinti blokları, armatur, alüminium və ondan alınan memurlatlarla ölkənin özünütəminetmə səviyyəsi digər sənaye məhsulları ilə müqayisədə daha yüksəkdir. Hazırkı respublikamızda sənayenin qeyri-neft sektorunda bir sıra yeni irimiyyaslı layihələr həyata keçirilir. Şübə yoxdur ki, yeni layihələr hesabına perspektivdə neftdən kənar sənaye sektorunda istehsal imkanları da ha da artacaq.

- *Sənaye parklarının yaradıl-*

ması da ölkədə qeyri-neft sektoranın inkişafında mühüm rol oynayır...

- Son illərdə respublikamızda Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsünə əsasən sənaye parklarının və sənaye məhəllələrinin yaradılması geniş vüset alıb. Ölkədə sənaye parklarının və sənaye məhəllələrinin yaradılması ilə Azərbaycanda sənayenin inkişafında keyfiyyətə yeni mərhələnin açıldığı söyləmək mümkündür. Bu amil ölkədə qeyri-neft sektoranın inkişafında mühüm rol oynayır. Sənaye məhəllələri və parkları üçün infrastruktur təminatı bir qayda olaraq dövlət vəsaiti hesabına yaradılır. Ümumiyyətlə, investorların sənaye məhəllələrinə və parklarına cəlb edilməsi məqsədilə reallaşdırılan təşviq tədbirlərinin miqyası kifayət qədər genişdir. İş adamları da yaradılan əlverişli şəraitdən, dövlət dəstəyindən maksimum dərəcədə bəhralənməyə çalışırlar. Bu dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının nəticəsidir ki, sənaye parklarının yaradılması artıq öz səmərəsini verir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sədrliyi ilə keçirilən Nazirler Kabinetinin 2018-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifelərə həsr olunan iclasında bildirildiyi kimi, sənaye parklarına inkişaf 2,6 milyard dollar investisiya yatırılıb, təkintidə və istehsalda 11 minə ya-xın iş yeri yaradılıb. Növbəti mərhələdə 1,1 milyard dollardan çox investisiya qoyuluşu və 7500-dək yeni iş yerinin açılması nəzərdə tutulur.

- *Iqtisadi inkişaf yeni iş yerlərinin yaradılmasını da özündə edir. Ölkəmizdə yeni iş yerlərinin açılması dinamikası haqqında da fikirlərinizi bilmək istərdik...*

- Yeni iş yerlərinin yaradılması və insanların gəlir imkanlarının artırılması respublikamızda reallaşdırılan derinməzmunlu sosial-siyasetin leymotivini təşkil edir. Ölkəmizdə Prezident İlham Əliyevin səsiyasi iradəsi əsasında həyata keçirilən kompleks tədbirlər əmək bazarının tənzimlənməsində, əmək resurslarının məşğulluq imkanlarının artırılmasında, işçi qüvvəsinin rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsində və əmək resurslarından ümumi iqtisadi inkişafə əsaslanan məqsədəyən istifadənin təmin olunmasında mühüm rol oynayır. Azərbaycan dövlətinin sosialyönlü iqtisadiyyat quruculuğuna və insanların layiqli iş yerləri ilə təmin edilməsinə xüsusi diqqət və qayğı göstərməsi öz müsbət nəticəsini verib. Son 15 ilde respublikamızda üzrə 1,9 milyon yeni iş yeri açılıb. Həyata keçirilən məqsədönlü tədbirlər sayesində ölkədə işsizliyin səviyyəsini 5 faizdək aşağı salmaq mümkün olub ki, bu da

dünyada ən yaxşı göstəricilərdən hesab olunur.

Ölkəmizdə insanların layiqli iş yerləri ilə təmin edilməsi kimi vəcib sosial məsələnin həllində 2004-cü ildən bəri regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət proqramlarının uğurla reallaşdırılmasının rolunu xüsusi qeyd etmek lazımdır. Bəhs olunan Dövlət proqramlarına uyğun olaraq regionların tarazlı şəkildə inkişaf etdirilmesi, bölgələrin də iqtisadi güc amilinə çevriləməsi öz növbəsində çoxlu sayda yeni iş yerlərinin açılması ilə nəticələnib. Məlumdur ki, bir vaxtlar regionlarda yaşayış yeri üzrə iş tapa bilməyən insanlar, ələlxüsəs da gənclər paytaxt Bakıya, digər iri şəhərlərə üz tutmaq məcburiyyətində qalırdılar. İndi ölkə üzrə bu mənfi tendensiya, demək olar ki, tam dayanıb. Bir tərəfdən, regionlarda kommunal xidmətlərin səviyyəsinin yüksəlməsi, mədəni mühitin təmin olunması, digər tərəfdən isə, bölgələrdə yaradılan yeni iş yerləri insanları, ələlxüsəs da gəncləri öz doğma yurd-yuvalarına möhkəm tellərlə bağlayır.

Yeni iqtisadi şəraitdə Prezident İlham Əliyevin İslahatların aradığlığını təmin edilməsi məqsədilə imzaladığı ayrı-ayrı sənədlər respublikamızda insanların məşğulluq imkanlarının genişlənməsi məhkəm hüquqi əsaslar yaradır.

Respublikamızda insanların məşğulluq imkanlarının genişləndiriləməsi baxımdan əmək münasibətlərinin elektron qeydiyyat sisteminin tətbiqinə önemini xüsusi qeyd etmək lazımdır. Bu sistem əmək bazarı iştirakçılarının hüquq və mənafelərinin dolğun şəkildə təminatında, əmək bazarının tənzimlənməsi prosesində innovativ yanaşmaları özündə ehtiva edən çox səmərəli vasitədir.

- *Eldəniz müəllim, sizcə, görünlən işlər perspektiv üçün nələr*

vəd edir?

- Ötən illər ərzində reallaşdırılan məqsədönlü siyaset sayəsində Azərbaycan bütün sahələrdə böyük uğurlara nail olub. Bu dövrde bütün dünyada iqtisadi cəhətdən Azərbaycan kimi dinamik inkişaf edən ölkələrin sayı xeyli az olub. Bu gün Cənubi Qafqaz regionunun iqtisadiyyatının təxminən 70 faizi Azərbaycanın payına düşür. Ötən 15 ilde Azərbaycan həmçinin strateji valyuta ehtiyatlarını dəfələrlə artıraraq 44 milyard dollara çatdırmağa nail olub.

Bu faktlar Azərbaycanı kifayət qədər böyük potensiala və gücə malik dövlət kimi səciyyələndirir.

Son 15 ilde reallaşdırılan məqsədönlü siyaset sayəsində respublikanın iqtisadi müstəqilliyinin təmin olunması, maliyyə imkanlarının genişləndirilməsi Azərbaycanın özünənam hissini artırır və ölkənin siyasi müstəqilliyini təmin edir. Bu gün Azərbaycan regional və qlobal miqyasda gedən proseslərə təsir göstərmək iqtidarında olan güclü aktora çevrilib. Təsadüfi deyil ki, respublikamız regionda qlobal əhəmiyyətli əksər layihələrin moderatoru rolunda çıxış edir.

Ancaq biz əldə edilmiş nailiyətlərlər kifayətlənməmeliyik. Ölkənin qarşısında yeni hədeflər, yeni məqsədlər dayanır. Biz daha güclü Azərbaycan qurmaq üçün daha böyük əzmələ, səyələ çalışmalıyıq. Perspektivlə bağlı fikirlərini ifadə edən Prezident İlham Əliyev deyib ki, növbəti illərdə görüləcək işlər haqqında bizim çox aydın təsəvvürüümüz, planlarımız, proqramlarımız var. Biz Azərbaycanı daha da qüdrəti ölkəyə çevirəcəyik.

Məqsəd dövlətimizin daha da gücləndirilməsi, xalqın rifah halının daha da yüksəldilməsidir. Bu yolda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz inamlı irəliləyir.

Kubalı müsiqici: Qəbələ festivalı xalqlar arasında dostluq əlaqələrinin möhkəmlənməsinə töhfə verir

Qəbələdə keçirilən beynəlxalq müsiqisi festivalına yenidən dəvət aldığımıza görə təşkilatçılarla minnətdarlığımı bildiririk. Bu, qrupumuzun Qəbələyə ikinci səfəridir. İki il əvvəl də bu gözəl şəhərdə keçirilən festivalda iştirak etmişik. Həmin konsertdə tamaşaçıların Latin ölkələri müsiqisine böyük marağının olduğunu gördük. Onlar bizim rəqqasalarla birləşdə döyüncə rəqs etdilər, bizi ruhlandırdılar. Budəfəki konsertdə isə Latin-caz və digər müsiqisi janlarınn elementlərini bir araya getirməklə, tamaşaçılara ənənəvi Kuban müsiqisini müasir yanaşma ilə təqdim etdik. Güman edirik ki, konsert tamaşaçıların ürəyinə oldu.

AZƏRTAC-in bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu sözleri X Qəbələ Beynəlxalq Müsiqisi Festivalında çıxış edən Kubanın məşhur "Johannes Clasicos Del Son" qrupunun rəhbəri Ernesto Reyes Proenza jurnalistlərə müsahibəsində deyib. Festivalın yüksək səviyyədə təşkil edildiyini vurğulayan kubalı müsiqici belə müsiqisi tədbirlərinin xalqlar arasında dostluq əlaqələrinin möhkəmlənməsinə töhfə verdiyini bildirib.

"Yumşaq güç"ların sərt savaşı: Ermənistan hədəfdə

Son zamanlar Ermənistan ətrafında cərəyan edən geosiyasi hadisələr ekspertlərin qarşısına bir sıra suallar çıxarır. Nikol Paşinyanın küçədən baş nazirliyə "sığçayı" etməklə çoxlu suallar da meydana gətirdi. İndi erməni ekspertlər bu hadisəni analiz etməyə çalışırlar. Əvvəlcə, onlar "hurrey"lə "erməni demokratiyasının təntənəsi"ndən bəhs etdilər. Zaman keçidkə isə bunun belə olmadığını özləri etiraf etməyə məcbur olular. Çünkü N.Paşinyan xarici siyasetdə və daxili mühitdə ciddi heç bir addım atma bilmədi. Hətta Rusiya rəhbərliyi ona qarşı mənfi münasibətini belə gizlətmədi. Bununla da Ermənistanın xarici siyasetinin ana xəttinin iflasa uğradığı bir çoxlarına aydın oldu. Məhz bu dalğa üzərində hazırda erməni analitiklər nələrin baş verdiyini dərk etməyə çalışır, o cümlədən ABŞ və Rusiya-nın bu ölkə ilə bağlı ata biləcəyi addımları müəyyənləşdirməyə cəhd edirlər. Məsələnin bu aspekti üzərində bir qədər geniş dəyanmaq olar.

Soros faktoru:

küçədə və hakimiyət dəhlizlərində

Ermənistanın real geosiyası mövqeyi və ölkə daxilində siyasi-ideoloji mühitin konkret mənzərəsi haqqında getdikcə daha açıq danışılır. Bir qədər əvvəl bu forpost və vassal dövləti az qala Cənubi Qafqazın "yaşıl adası" kimi təqdim etməyə çalışanlar indi əsas olaraq ziddiyətlərdən və təhlükəli tendensiyalarndan bəhs edirlər. Budur, erməni analitiklər "global dünya nizamının turbulentliyi"ndə xaotik hərəkətlər edən Ermənistanın hansı xarici güce tabe olması məsələsinə qaldırır, hətta bu bağlılıqla absurd Moskva-İrəvan-Afinə geosiyasi oxundan bəhs etməyə cəhdlər göstərir (bax: məs., Formirovaniye voenno-politicheskoy osi Moskva-Erevan-Afini imet sergeznie perspektivi / Verelq.am, 7 iyul 2018).

Görünür, erməni mütəxəssislər Bakı-Moskva geosiyası oxuna alternativin ola biləcəyi məsələsinə gündəmə gətirməyə çalışırlar. Ancaq bu xam xəyaldır, çünkü Moskva-İrəvan-Afinə geosiyası, hərb-işiyasi oxunun yaranması üçün heç bir real zəmin yoxdur. Bu, uydurma bir formuludur. Daha doğrusu, antiazərbaycan və antitürkiyə apatiyasının xroniki xəstəlik qismində növbəti mərhələsidir. Baxmayaraq ki, erməni ekspert bunu müasir elmin terminləri kontekstində "ciddi elmi tezis" kimi təqdim etməyə çəlşir.

Lakin məsələnin daha maraqlı və araşdırılmalı olan başqa aspekti mövcuddur. O da ondan ibarətdir ki, Ermənistanda artıq etiraf edirlər ki, xarici xüsusi xidmət orqanlarının fəaliyyət meydənindən çevriliblər. Bu fəaliyyət başlıca olaraq Ermənistandan maraqlarına qarşı yönəlib və əsas məqsəd hər bir dairenin özüne uyğun məqsədlərə çatması üçündür. Məsələn, belə bir fikir var ki, Soros Fondu ("Açıq Cəmiyyət Fondu - Ermənistan" təşkilatı vəsaiti ilə) Ermənistanda 70-e qədər (cürtən ölkə üçün böyük rəqəmdir)

QHT-ni maliyyələşdirir. Həmin təşkilatlar "yumşaq güc" vasitesi ilə cəmiyyətin şüurunu manipulyasiya edir, həmin üsulla Qərb "yumşaq gücünü" erməni cəmiyyətine müxtəlif aspektlərdə yeritməyə cəhd göstərir. Qərb dövlətlərinin qrantlarını hakimiyyət orqanlarına, KİV-lərə, universitetlərə xərcleyirlər. Bunlardan başqa, Ermənistanda yüzlərlə (!) ictimai təşkilatlar vardır ki, Amerika və Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilir (bax: "Məqəsə sila" SSHA i popitki diskredititirovatç Rossiö v Armenii bezus-pesni - Qukasən / Verelq.am, 7 iyul 2018).

Onların fəaliyyət metodları aşağıdakı kimidir: xaricdən maliyyələşən erməni KİV resursları Ermənistandan Avrasiya kursunu gözden salırlar, Rusiya-Ermənistən münasibətlərini təhrif edirlər. Bu zaman həmin informasiya resursları Avropa tərəfdarı olan ekspertlərin fikirlərini verir və alternativ mövqeni qəbul etmirlər. Bununla da erməni KİV-ləri daim "birtərəfli və təhrif olunmuş informasiyalar yayır" (bax: əvvəlki mənbəyə).

Bu zaman diqqət daha çox erməni gənclərə yönəlir. Çünkü məqsəd Ermənistani ideoloji və mənəvi cəhətdən Rusiya təsirindən çıxarıb qərbləşdirməkdən (westernizasiya) ibarətdir. Bir sıra erməni ekspertlərin fikrinə görə, bu istiqamətdə Qərbin müvafiq təşkilatları ardıcıl fəaliyyət göstərir. Həmin sırada gənclərdə etiraz əhval-ruh-hiyəsinin formallaşdırılması və onların küçələrə çıxarılması xüsusi yer tutur. Erməni ekspertlərin fikrinə görə, burada başlıca məqsəd Ermənistən cəmiyyətinin demokratikləşdirilməsindən ibarət deyil.

Qərb "yumşaq gücün" Rusyanın təsirini azaldıb, özünün nüfuzunu yüksəltməsindən ibarətdir. Deməli, Qərbin xərclənən milyardları əslində başqasına yardım deyil, özünün siyasi və geosiyasi-ideoloji dəyərlərini yeritmək üçündür.

Bu barədə ABŞ-in Ermənistandakı səfiri Riçard Millz Armen Sarkisyanın Amerika səfərini şəhər edərən açıq danışır. O vurgulayıb ki, Ermənistanda əlaqələrdə cəmiyyətdə etiraz üsullarını inkişaf

etdirməyə ciddi fikir verilib və bu mənada N.Paşinyanın hakimiyyətə dinc üsulla gəlməsinin bununla six əlaqəsi vardır.

Ancaq burada bir məntiqi hılgələrlik vardır. Məsələ kiminse hakimiyyətə dinc üsulla gəlməsindən ibaret deyil. Demokratiya niyyət, məqsəd və prosesin mənbəyi, motivasiyası məsəlesi ilə six bağlıdır.

Demokratiyadan qacış: kənar qüvvələrin toqquşması fonunda

Yəni etiraz hərəkatının mənbəyi, stimulu cəmiyyətin öz daxili dədir, yoxsa kənardan verilən sifarişle formallaşır? Kənardan verilən sifarişle meydana gələn hərəkat demokratik olmur, çünkü məkanı, zamanı və reallaşma forması cəmiyyət tərəfindən seçilir. Bu halda zəhərən ən demokratik görünən siyasi proses belə, kökündə və perspektivdə cəmiyyət əleyhinə işləmiş olur.

Ermənistana bağlı vəziyyət isə bəsit və tam aydındır - küçə hərəkatı demokratiya xatirinə deyil, Rusyanın Ermənistana təsirini azaltmaq üçün təşkil edilib. Konkret desək, hədəf Ermənistəni demokratikləşdirməkdən ibarət olmayıb - Nikol Paşinyan oyunu xüsusi geosiyasi məqsədi özündə daşıyır. İndi bu həqiqət müstəvisində Ermənistanda yeni hakimiyyətin missiyasına nəzər salaq.

Bələ çıxır ki, N.Paşinyanın hakimiyyətə gətirilməsi öncədən planlaşdırılmış və konkret dairələrin marağına hesablanmış bir proses olub. Onun bir tərefi korrupsiya ilə mübarizə adı altında Rusiya-yaxın erməni maliyyə və işgü-

zar dairələrini sıxışdırmaqdandır, digər tərefi isə tədricən Qərbin (əsas olaraq ABŞ-in hərbi-sənaye kompleksinin) mövqeyini möhkəmlətməkdən ibarətdir. Korrupsiya məsələsi sözün həqiqi mənasında erməni cəmiyyətinin (daha çox siyasi elitanın) böyük bələsidi.

Bu, siyasi-sosial orqanızmə o dərəcədə nüfuz edib ki, ondan qurtuluş bütövlükde sistemde köklü dəyişiklik tələb edir. Ermənistanda bunu reallaşdırma biləcək qüvvə yoxdur. Əsas səbəbi ondan ibarətdir ki, başlıca sosial, siyasi, iqtisadi, mədəni və maliyyə rüçaqları kənar güclərin nəzərəti altındadır. Belə şəraitdə davamlı islahatlar aparmaq imkansızdır. Bu mənada N.Paşinyanın cəhdleri müvəqqəti nümayişkarana davranışından başqa bir şey deyildir.

Məsələnin ikinci tərifinə gəldikdə isə N.Paşinyanın hakimiyyətə gəlisi real olaraq regionda geosiyasi vəziyyətin daha da gərginləşməsinə təkan verə bilər. Çünkü mütəxəssislər də etiraf edirlər ki, burada söhbət eslinde ABŞ-Rusiya qarşısından gedir. Belə çıxır ki, N.Paşinyan ya Amerikanın növbəti revanş addımıdır, ya da Rusyanın ABŞ-a qurduğu yeni tələdir. Hər iki variantda oyun təmiz aparılmır. Tərəflər "qurşaqdan aşağı" zərbələrdən çəkinməyəcəklər.

Bu cür sünü oyun region üçün bir sıra təhlükələr meydana çıxarır. Onun əlamətləri inididən görünür. Məsələn, Cənubi Qafqazın təhlükəsizlik sisteminin yaradılması faktiki olaraq dalana dirənir. Bura da regionun böyük dövlətləri olan Türkiye və İranın rolü məsəlesi qeyri-müəyyən olaraq qalır. Təbii ki, onlar buna imkan verməzlər. Deməli, ziddiyətlər daha da də-

rinleşmiş olur.

Digər yandan, Ermənistan bu cür dolaşışlı situasiyada Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı aparılan danışqları uzatmaq şansı əldə edir. İki böyük geosiyasi güc bir regionda savaş aparırsa, onların hansısa ciddi məsələdə ortaq nəticəyə gəlməsi imkansızdır. Çünkü hər iki təref qalibiyətə oyнayır. Rəqabətin intensiv olduğu yerde problemlər həll edilmir, onların sayı dəha da artır.

Belə çıxır ki, N.Paşinyan hansısa dairelərin Cənubi Qafqazı çətin vəziyyətdə saxlamaq üçün meydana atlığı növbəti oyunudur. Burada təbii ki, başlıca məqsədlərden biri Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətlili və dinc yolla həllinə mane olmaqdandır. Onlar görür ki, Azərbaycan Ordusu Ermənistən silahlı qüvvələrindən dəfələrlə güclü və istənilən an işğaldakı torpaqları azad edə bilər. Məhz bu variantın qarşısını almaq üçün N.Paşinyan ortaya atılıb.

Ancaq bir şeyi unuturlar. Dünəyada heç bir böyük dövlət və ya dövlətlər çoxluğu xalqla müharibə apara bilmez. Xüsusile türklərlə! Bunu sübut edən kifayət qədər faktlar var. Bu dəfə də Azərbaycan xalqının haqq işinin qarşısında durma biləcək bir güc yoxdur. Bu xalq mütləq və mütləq öz torpaqlarını işğalçılarından təmizləyəcək. Onun indi müstəqil dövləti, qətiyyətli, mübariz və məqsədönlü rəhbərliyi və güclü iradəsi vardır. Şərqdə ilk demokratik cümhuriyyəti quran Azərbaycan xalqıdır! Onun əleyhinə olan bütün oyunları pozmağa qüdrəti çatır!

Açılışı ile dünyanın diqqətini çəkən, Avropanın enerji təhlükəsizliyini möhkəmləndirəcək və çoxşaxəli enerji xətləri sisteminin yaradılmasına elverişli zəmin yaradacaq "Cənub Qaz Dəhlizi" Azərbaycan üçün yeni imkanlar açaraq, ölkəmizin sosial-iqtisadi tərəqqisine böyük töhfələr verəcək. Çünkü bu layihə çox nəhəng və texniki-iqtisadi cəhətdən çox mürəkkəb bir layihədir. Bu layihə geniş beynəlxalq əməkdaşlıq tələb edən bir layihə idi. İlk dəfə olaraq, Azərbaycan belə genişmiqyaslı beynəlxalq iqtisadi və siyasi əməkdaşlığı tələb edən layihəye start vermişdir və onun təşəbbüskarı olmuşdur. "Cənub Qaz Dəhlizi"nin rəsmi açılışı, onu göstərir ki, Azərbaycan qarşısına qoyduğu bütün hədəflərə çatdı və bu gün ölkəmizin həyatında neft-qaz sənayesinin inkişafında yeni dövət başlayır. ABŞ, Böyük Britaniya, Rusiya və Türkiye dövlət və hökumət başçılarının Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin 25 illiyi və "Cənub Qaz Dəhlizi"nə ilk qazın verilməsi münasibetlə ölkəmizin başçısına ünvanlaşdırılmış məktublarda "Cənub Qaz Dəhlizi" siyasi, iqtisadi, geosiyasi və enerji təhlükəsizliyine böyük töhfələr veren nəhəng layihə kimi dəyərləndirilib. ABŞ-in Prezidenti Donald Tramp "Cənub Qaz Dəhlizi"ni ABŞ və Azərbaycanın 30 illik əməkdaşlığının mühüm uğuru adlandırdı: "İlk müstəqil dövlətinin

Transmilli enerji layihələri ölkəmizin perspektiv inkişafına böyük töhfələr verəcək

"Cənub Qaz Dəhlizi", TANAP və TAP layihələri respublikamızın Avropanın enerji təhlükəsizliyində rolunu daha da möhkəmləndirəcək

100 illiyini qeyd edən Azərbaycan indi daha firavan və qlobal iqtisadiyyata bağlı bir ölkədir. Azərbaycanın böyük neft yataqları dünya enerji bazarına sabitlik gətirir. Sizin qaz hasilatınız isə Türkiye və Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə böyük töhfə verəcəkdir.

ABŞ Dövlət Departamentinin rəsmiləri isə Azərbaycan qazının Avropana nəqlini nəzərdə tutan "Cənub Qaz Dəhlizi"nin bu qitənin enerji bazarlarının dayanıqlılığını artıracağını və qaz idxalı üzrə bir mənəbədən asılılığı azaldacağını ifadə ediblər. Həmçinin, qeyd edilib ki, bu layihə köhnə qitənin enerji təhlükəsizliyi üçün həyatı əhəmiyyət kəsb edir.

"Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərə Şurasının Bakıda keçirilən

dördüncü iclasında iştirak edən ABŞ Dövlət Departamentinin Enerji Ehtiyatları Bürosunun bey-

nəlxalq enerji məsələləri üzrə xüsusi elçisi və əlaqələndiricisi və zifesini icra edən xanım Syu Sa-

rnionla görüşündə Birləşmiş Ştatların bu tədbirdə yüksək səviyyədə təmsil olunmasını layihənin icrası baxımından önemli olduğunu vurğulayan dövlət başçısı İlham Əliyev global neft-qaz, neqliyyat layihələrinin reallaşmasında ABŞ-in ölkəmizə dəyişməyən mövqeyini yüksək qiymətləndirmiş, tikinti işlərinin cədvəle uyğun davam etdirilməsini layihəyə cəlb olunmuş ölkələrin hökumətlərinin, şirkətlərinin, maliyyə institutlarının birge səyinin nəticəsi kimi dəyərləndirmişdir. Dövlət başçımızın Böyük Britaniyanın Baş nazirinin ticarət elçisi xanım Baronessa Emma Nikolsonla görüşündə də qeyd olunmuşdur ki, "Cənub Qaz Dəhlizi" Avropana ən iri infrastruktur və enerji layihələrindən biridir.

Ösası Ulu Önder Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan neft stratejiyاسını Prezident İlham Əliyevin, müasir dövrün çağırışlarına uyğun olaraq, uğurla davam etdirməsi ölü-

kəmizə böyük dividendlər getirib. "Ösrin müqaviləsi" ilə başlanan bu strategiya hazırda Azərbaycanın regionun neft-qaz dövlətinin çeviri, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə mövqeyini möhkəmləndirib, onun etibarlı tərəfdəş kimi nüfuzunu da ha da artırıb. Ölkə başçısının dərin elmi əsaslarla söykənən neft-qaz siyasetinin müasir çağırışlara və təşəbbüslerə nəzərən uğurla davam etdirilməsi, neft amilindən çox məharətlə və böyük səmərə ilə istifadə edilməsi, neftdən əldə edilən gelirlərin qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldilməsi, bütövlükdə, ölkəmizin sosial-iqtisadi tərəqqisine böyük töhfələr verir. Son 15 ilde Azərbaycan milli iqtisadiyyatını 3,4 dəfə, o cümlədən, uğurlu iqtisadi şaxələndirme nəticəsində qeyri-neft sektorunu 2,6 dəfə artırıb. Mühüm sosial uğurlar olaraq, əhalinin gəlirlərinin 5,2 dəfə, minimum əmək haqqının 3,5 dəfə, orta aylıq əmək haqqının 4 dəfəyə yaxın, pensiyaların 10,3 dəfədən və sosial müavinətlərin 3 dəfədən çox artırılması, ölkə əha-

Uğurlu iqtisadi siyaset bəhrəsini verir

Hikmət Şikarov: “Regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət siyasetinin mühüm tərkib hissəsidir”

Olkəmizdə həyata keçirilən uğurlu inkişaf stratejiyasının əsas tərkib hissələrindən biri Azərbaycanı müasir dünya standartlarına uyğun və yüksək infrastruktur təminatına malik dövlətə çevirməkdən ibarətdir. Azərbaycanda həyata keçirilən uğurlu iqtisadi siyaset ölkəmizin iqtisadi qüdrətini daha da yüksəltməklə yanaşı, regionların inkişafına da əhəmiyyətli şəkildə təsir göstərməkdədir. Həyata keçirilən inkişaf siyasetinin mühüm istiqamətlərindən birini də regionların sosial-iqtisadi inkişafı təşkil edir.

Bu istiqamətdə reallaşdırılan tədbirlər və görülen işlər davamlı xarakter daşıyır. Başqa sözle, ölkəmizdə bölgelərin sosial-iqtisadi inkişafı başlıca prioritətlərdən biri kimi müeyyənləşdirilib, qarşıya qoyulan hədəflərə uyğun olaraq, bu istiqamətdə ardıcıl və məqsədönlü tədbirlərin həyata keçirilməsi davamlı xarakter daşıyır. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul edilən dövlət proqramları çərçivəsində respublikanın bütün bölgelərində yeni yollar çəkilib və ya yenidən qurulub, çoxlu sayıda körpüller, yol qovşaqları tikililib, infrastruktur dəha da yaxşılaşdırılıb.

Müasir Azərbaycanın qurucusu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoymuş strategiyanın ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi neticəsində, ölkədə siyasi və makroiqtisadi sabitliyə nail olunmuş, bütün sahələr üzrə köklü islahatlar aparılmış, davamlı sosial-iqtisadi inkişafın möhkəm temeli yaradılmışdır. 2003-cü il prezident seçkilərində inamla qələbə qazanan Cənab İlham Əliyev hakimiyətə geldiyi ilk gündən etibarən, Ümummilli Liderin siyasi strategiyanın layiqli davamçısı kimi, Azərbaycanın inkişafı istiqamətində mühüm addımlar atmağa başladı. Xüsusən, dünyada neft ölkəsi kimi tanınan Azərbaycan Respublikasında iqtisadiyyatın neftdən asılılığına son qoyulması Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müyyən etdiyi əsas prioritətlərən biri sırasında olmuşdur. Regionların hərəkəfli inkişafı sahəsində 2004-cü ildən əsası qoymulmuş məqsədönlü siyasetin davamı olaraq “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın təsdiqi və icrası ölkə iqtisadiyyatının inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb etmişdir. İlk önce, onu qeyd etmək olar ki, birinci proqramın qəbul edilmiş tarixi hadisə idi. Həyat bunu əyani şəkildə göstərdi. 2004-cü ilin evvəllərindən qəbul edilmiş proqram demək olar ki, Azərbaycan regionlarında dönüş yaratdı. Azərbaycan regionlarının sürətli inkişafı, mehz birinci proqramın icrası ilə bağlı idi. Bölgelərdəki mövcud əmək ehtiyatlarından, təbii və iqtisadi potensialdan səmərəli istifade etmek, iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişafını və aqrar sektorda islahatları sürətləndirmək, əhalinin məşğulluluğunu artırmaq, yoxsulluğun səviyyəsini azaltmaq, infrastrukturunu yenileşdirmek, əlverişli investisiya şəraitini, müasir müəssisələr, yeni iş yerləri yaratmaq istiqamətində sistemli tədbirlərin reallaşdırılması siyaseti

Hikmət Şikarov,
Yeni Azərbaycan
Partiyası Pirallahi rayon
təşkilatının sədri

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin neft strategiyanın hədəflərini-neft gəlirlərindən səmərəli şəkildə istifadə olunmaqla Azərbaycanın uzummüddətli və hərəkəfli inkişaf konsepsiyasını reallaşdırıb.

Bu gün xalq bu inkişafı gündəlik həyatında açıq şəkildə hiss edir. Uğurla icra edilən regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramları ölkəmizin inkişafında mühüm rola malik olmaqla yanaşı, vətəndaşlarımızın sosial rifahının yüksəlmişdə də əsaslı yer tutur. Artıq hamiya bəlliidir ki, həyata keçirilən dövlət proqramları regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin genişlənməsində, yeni müəssisələrin və iş yerlərinin yaranmasında, ərimiqyaslı infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsində, kommunal xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsində, əhalinin rifah halının daha da yaxşılaşdırılmasına və yoxsulluq səviyyəsinin aşağı düşməsində müstəsna rol oynayır. Göründüyü kimi, ölkəmizdə sosial həyatın daha da yaxşılaşmasına, bölgelərin simasının əhəmiyyətli dərəcədə dəyişərək, yeni proqressiv çalarlar almاسında aparılan dövlət siyasetinin mühüm rol var. İstehsal müəssisələrinin fəaliyyətinin bərpası və yeni sənaye obyektlərinin yaradılması, o cümlədən, bölgelərin yerli və ənənəvi istehsal gücündən istifadə, regionların inkişafı üçün zəruri infrastrukturun yaradılması, sahibkarların fəaliyyətinin daha da stimullaşdırılması istiqamətində atılan addımlar, investorların regionlara cəlb olunması üçün əlverişli şəraitin yaradılması, yeni iş yerlərinin açılması və

diger kompleks tədbirlərin görüləməsi bu gün bölgelərin simasının, birmənalı şəkildə dəyişməsinə yol açıb.

Son 15 ilde respublikamızın bütün sahələrdə böyük uğurlar qazanması, maliyyə imkanlarının artması, ölkəmizin transmilli layihələrin təşəbbüskarı və əsas iştirakçı kimi çıxış etməsi, müasir tələblərə cavab verən infrastrukturun yaradılması, en yeni texnologiyalara əsaslanan müəssisələrin fəaliyyətə başlaması Azərbaycanın bənelxalq aləmdəki mövqelərini getdikcə möhkəmləndirmişdir. Sahibkarlıq fəaliyyətinin dəstəklənməsi, onlara uzunmüddəti kreditlərin verilməsi, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması ölkəmizin dünya birlində nüfuzunun daha da artmasına, iqtisadiyyatın rəqabet qabiliyyətinin yüksəlməsinə, əhalinin həyat səviyyəsinin davamlı olaraq, yaxşılaşdırılmasına zəmin yaratmışdır. Son illər ərzində dövlət proqramları çərçivəsində həyata keçirilən ərimiqyaslı layihələrə diqqət yetirsək, bir daha şahidi olarıq ki, Azərbaycanda yaradılan yeni sənaye və istehsal müəssisələri, əhəmənin, iş yerlerinin həcmindən görə postsovet dövlətləri ilə müqayisədə respublikamız xeyli irəlidədir. Bütün bölgelərdə yol infrastrukturunun yenidən qurulması başa çatdırılmış, inqiyədək rahat yol arzusu həsrətində olan kənd sakinlərinin istəkləri reallaşdırılmış və bu istiqamətdə ərimiqyaslı layihələr həyata keçirilmişdir. Digər tərəfdən, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarına uyğun olaraq, bütün ölkə boyu yaradılan müasir infrastruktur sayəsində son illərdə Azərbaycanın tranzit imkanları əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır. Dünya standartlarına cavab verən yeni yolların çəkilməsi, müasir yol ötürücülərinin, körpüllerin, yeraltı və yerüstü piyada keçidlərinin tikilmesi əhalinin sabaha olan inamını da artırıb.

Tam əminlikle demək olar ki, həm 2004-cü ildə, həm 2009-cu ildə, həm de 2014-cü ildə qəbul edilmiş dövlət proqramlarının icrası ölkəmizin inkişafı üçün çox böyük rol oynamışdır. Əgər bu proqramlar qəbul edilməsəydi, indi bölgelərdə gedən inkişafdan söhbət aparmaq belə mümkün deyildi. Mehz 2004-cü ildə qəbul edilmiş bu qərar ölkəmizin hərəkəfli, dayanıqlı və şaxələndirilmiş şəkildə inkişafını təmin etdi.

Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitoring incidentsiz başa çatıb

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, avqustun 2-de Füzuli rayonu istiqamətində Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitoring incidentsiz başa çatıb.

Müdafıə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, monitorinqi Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin sehra köməkçiləri Mixail Olaru və Oqnyen Yoviç keçiriblər. Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işgal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində monitorinqi ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspik və onun sehra köməkçisi Gennadi Petrika aparıblar.

Sona Əliyeva: “Əllillərə, müharibə veteranlarına və şəhid ailələrinə qayğı dövlət siyasetinin prioritət istiqamətlərindən biridir”

“**Q**aradağ rayonun Löktəban qəsəbəsində Qarabağ, Böyük Vətən müharibələri, Çernobil əllillərinə və şəhid ailələrinə mənzil və avtomobilərin verilməsi dövlətimiz, şəxslə Prezident İlham Əliyevin bu kateqoriyalan insanlara göstərdiyi diqqət və qayğısının növbəti parlaq nümunəsidir”. Bu fikirləri yap.org.az saytına Milli Məclisin deputati Sona Əliyeva deyib.

S.Əliyeva bildirib ki, şəhid ailələrinə, müharibə əllillərinə və veteranlarına dövlət qayğısının əsası Ümummilli idarəmiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Hazırda bu siyaset Prezident İlham Əliyev uğurla davam etdirilir. Onun sözlərinə görə, son illərdə minlərlə insana mənzil və avtomobil təqdim olunub. Avqustun 1-de isə Löktəban qəsəbəsində 23 mənzil Qarabağ müharibə əllillərinə, 12-si isə şəhid ailələrinə verilib.

“Həmçinin, 136 vətəndaşa “Khazar LX” avtomobili verildi. Onlardan 110-nu ərazi bütövlüyüümüz və müstəqilliyimizin müdafiəsi zamanı əlli olmuş şəxslər, 26-sı isə Böyük Vətən müharibəsi və Çernobil əllilləridir. Bütün bunlar onu göstərir ki, Prezident İlham Əliyev qayğıya ehtiyacı olanların sosial məsələlərinin həllini daim diqqət mərkəzində saxlayır. Öləke başçısının tapşırığı ilə bu kateqoriyadan olan insanların həyat səviyyəsinin davamlı olaraq, yaxşılaşdırılmasına zəmin yaratmışdır. Son illər ərzində dövlət proqramları çərçivəsində həyata keçirilən ərimiqyaslı layihələrə diqqət yetirsək, bir daha şahidi olarıq ki, Azərbaycanda yaradılan yeni sənaye və istehsal müəssisələri, əhəmənin, iş yerlerinin həcmindən görə postsovet dövlətləri ilə müqayisədə respublikamız xeyli irəlidədir. Bütün bölgelərdə yol infrastrukturunun yenidən qurulması başa çatdırılmış, inqiyədək rahat yol arzusu həsrətində olan kənd sakinlərinin istəkləri reallaşdırılmış və bu istiqamətdə ərimiqyaslı layihələr həyata keçirilmişdir. Digər tərəfdən, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarına uyğun olaraq, bütün ölkə boyu yaradılan müasir infrastruktur sayəsində son illərdə Azərbaycanın tranzit imkanları əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır. Dünya standartlarına cavab verən yeni yolların çəkilməsi, müasir yol ötürücülərinin, körpüllerin, yeraltı və yerüstü piyada keçidlərinin tikilmesi əhalinin sabaha olan inamını da artırıb.

“İşgalçi ölkənin yeni hakimiyyəti munaqışının həlli ilə bağlı danışqlara hazır görünür”

Sentyabr ayında keçiriləcək BMT Baş Assambleyasının növbəti sessiyası çərçivəsində Nyu-Yorkda Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşü gözlənilir. Bu görüşdən ciddi bir nəticə gözlənilmir”. Bu fikri Milli Məclisin deputati Rasim Musabəyov deyib.

R.Musabəyov bildirib ki, işgalçi ölkənin yeni hakimiyyəti munaqışının həlli ilə bağlı danışqlara hazır görünür. Onun sözlərinə görə, hakimiyyətin başı hələ də daxili problemlərə qarışır.

“Yeni hakimiyyət ölkənin geləcəyi haqqında dəqiq qərar vere bilmir. Ən azı rəsmilərin açıqlamalarından belə başa düşülür. Hazırda daxili ictimai-siyasi vəziyyət gərgin olaraq qalır. Baş nazir munaqışının həlli ilə bağlı ziddiyətli bəyanatlar verir. Ona görə də yaxın müddətdə Ermənistan tərəfindən sülh istiqamətində real addımların atılacağı inandırıcı deyil”-deyə, deputat qeyd edib.

Rio-de-Janeyroda Azərbaycan cəsi slənəndiriləcək

Brazilianın Rio-de-Janeiro şəhərində Azərbaycanın caz musiqisi təqdim olunacaq. SİA-nın məlumatına görə, avqustun 30-da İsfar Sarabskinin triosu və Şəhriyar İmanov “Azərbaycan cəsi” adlı konsert programı ilə çıxış edəcəklər.

Elman Məmmədov: "Ermənistan bundan da pis vəziyyətə düşəcək"

"Ümumiyyətlə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bütün tədbirlərdə Ermənistana yönəlik mesajlar verir. Artıq uzun müddətdir ki, Prezident tərəfindən Ermənistana və işgalçi ölkəni bu gənə qədər müdafiə edərək bu fəlakətə düşçər edən qüvvələrə bu xəbərdarlığı verir. Azərbaycan bu siyaseti çox uğurla, bacarıqla yerinə yetirir və davam edir. Bu illər ərzində Azərbaycanın bütün sahələrdəki inkişafına, uğurlarına diqqət yetirmək kifayətdir". Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Elman Məmmədov deyib.

Onun sözlerine görə, Ermənistandan işə bütün sahələrdə, istiqamətlərdə iflasa uğradığı, fəlakətə düşçər olduğu

göz önündədir: "Yeni kim qazanıb, kim itirib bunu müqayisə etmek çox asandır. Ermənistandan indiki siyasi rəhbərliyi özündən qabaqdakı o cinayətkarların yolu ilə getməkdə davam etsə, təbii ki, Ermənistana bundan da artıq pis vəziyyətə düşəcək. Görün bu regionda Ermənistana hansı bir beynəlxalq layihədə, kontraktda və s. iştirak edib. Təbii ki, heç birində Ermənistana heç bir əlaqələri yoxdur. Bu yaxınlarda cə-

nab Prezidenti İlham Əliyevin Brüssel və Fransaya sefərləri oldu. Cənab Prezidentin orada yüksək səviyyədə qarşılıması, orada keçirdiyi görüşləri və s. bizləri sevindirdi. Amma Ermənistananın baş naziri Nikol Paşinyan ora dilənmeyə getmişdi. Artıq Ermənistanda müəyyən siyasi qüvvələr, siyasi partiyalar, cəmiyyətlər, təşkilatlar və Ermənistandan kənardə fəaliyyət göstərən tanınmış erməni ictimai xadimləri bir-birinin ardınca bəyanatlar verirlər ki, "biz bu işgalçılıq siyasetindən əl çəkməliyik. Biz o torpaqlardan çıxmamışız. Biz regionda yaşamaq, əməkdaşlıq etmək istəyirik, işğala son qoyulmalıdır". İşğala son qoyulmasa təbii ki, Ermənistana bundan da pis vəziyyətə düşəcək".

Ceyhun Rasimoğlu

Azər Badamov: Tarif dəyişikliyi nəqliyyat infrastrukturunun daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlərin sürətləndirilməsinə təkan verəcək

"Məlum ol-duğu ki- mi, Tarif Şurası Azərbaycanda bir sira nəqliyyat xid-mətlərinin qiymətinin tənzimlənməsinə dair qərar qəbul edib. Mövcud reallıqlara diqqət yetirdikdə qeyd edə bilərik ki, tarif dəyişikliyi nəqliyyat infrastrukturunun daha da tekniləşdirilməsi istiqamətində tədbirlərin sürətləndirilməsinə təkan verəcək, onun maliyyə təminatının yaxşılaşdırılmasına müsbət təsir göstərəcək". Bu fikirleri Milli Məclisin deputati Azər Badamov deyib.

Onun sözlerine görə, MDB və region ölkələrində ictimai nəqliyyatda sənəsindən xidmətləri üzrə tariflərə nəzər salıqda aydın olur ki, yeni dəyişikliklərən sonra da Azərbaycanda müvafiq göstəricilər həmin ölkələrlə müqayisədə aşağı olacaq: "Statistik göstəricilərə nəzər yetirdikdə məlum olur ki, hazırda metro ilə sənəsindən xidmətinin tarifi Rusiyada 0,80-1,50 manat, Qazaxistanda 0,20-0,40 manat, Belarusda 0,20-0,40 manat, Gürcüstanda 0,35 manat, Türkiyədə 0,91 manat, müntəzəm şəhərlərə arası avtobus marşrutları üzrə tarif isə Rusiyada 5,2-9,2 qəpik/km, Gürcüstanda 4,2-7,5 qəpik/km, Türkiyədə 4,9-8,0 qəpik/km təşkil edir".

Hazırda dünya ölkələri ilə müqayisədə Azərbaycanda ictimai nəqliyyat və metronun qiymətinin en aşağı səviyyədə olduğunu deyən millət vəkilinin sözlərinə görə, 10 ilə yaxındır ki, ölkəmizdə nəqliyyat xidmətlərinə görə qiymətlər dəyişdirilməmiş qalır: "Lakin bu müddət ərzində nəqliyyat infrastrukturunun yenidən qurulması istiqamətində əsaslı tədbirlər həyata keçirilib. Yeni ictimai nəqliyyat və metro infrastrukturunu müasir standartlara uyğun yenidən və əsaslı şəkildə qurulub".

Xanhüseyn Kazımlı: Beynəlxalq hesabatlarda ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı dəyərləndirmələr kifayət qədər müsbətdir

"Ölkəmizin nümunəvi inkişaf modeli bütün dünyada məraqla izlenilir. Bunu nüfuzlu beynəlxalq reyting agentliklərinin dəyərləndirmələrindən də görmək mümkündür". Bu fikri Milli Məclisin deputati Xanhüseyn Kazımlı deyib.

X.Kazımlı bildirib ki, bu günlərdə Rusyanın Milli Araşdırma Universitetinin Sosial Siyaset Tədqiqatları İnstitutunun, eləcə də "Standard & Poor's" və "Fitch Ratings" reyting agentliklerinin hesabatlarında ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı dəyərləndirmələr kifayət qədər müsbətdir. Hər üç qurumun hesabatı respublikamızda həyata keçirilen sosial-iqtisadi siyasetin sə-

məraliliyini təsdiqləyir.

"Ölkəmizin uğurlarını təqdir edən beynəlxalq reyting agentlikləri heç də yuxarıda sadalanınlarla yekunlaşdır. Belə ki, nüfuzlu Davos İqtisadi Forumunun "2017-2018 Qlobal Rəqabətlilik Hesabatı"nda Azərbaycan mövqeyini daha iki pillə yaxşılaşdıraraq 35-ci yer-

Rusiya Hökuməti Xəzəryani dövlətlərin hökumətləri arasında nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq haqqında saziş layihəsini bəyənib

Rusiya Hökuməti Xəzəryani dövlətlərin hökumətləri arasında nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq haqqında saziş layihəsini bəyənib. AZORTAC Rusiya Federasiyası Hökumətinin saytına istinadla xəber verir ki, galəcək Sazişin meqsədi Xəzər dənizi regionunda iri beynəlxalq nəqliyyat-logistika qovşağı formalaşdırmaq və inkişaf etdirməkdir. Sənəddə de-

yılır ki, bu regionda beynəlxalq daşımalar üçün infrastruktur inkişaf etdirilecek, Xəzəryani dövlətlərin qarşılıqlı fəaliyyəti yüksək səviyyədə olacaq.

2014-cü il sentyabrın 29-da Həştərxanda keçirilmiş dördüncü Xəzər sammitinin qərarlarına uyğun olaraq Rusiya Nəqliyyat Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış Saziş imzalanacağı təqdirdə onun həyata keçirilməsi Xəzəryani dövlətlərin arasında nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığı daha da inkişaf etdirməye şərait yaradacaq.

də qərarlaşdırıb və MDB məkanında li-

derlik mövqeyini yenə də qoruyub saxlayıb. Eyni zamanda, respublikamız yenə Davos Forumunun dəyərləndirməsinə görə inkişaf etməkdə olan ölkələr sırasında inklüziv inkişaf indeksi üzrə üçüncü yeri tutur ki, bu da böyük uğurdur. Öz növbəsində Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və Inkişaf Bankı və digər nüfuzlu beynəlxalq qurumlar da respublikamızın perspektiv inkişafı ilə bağlı müsbət proqnozlar ifadə ediblər. Azərbaycanın həyata keçirdiyi siyasetin və qazanılan uğurların beynəlxalq miqyasda yüksək qiymətləndirilməsi son dərəcə qürurverici haldır. Bu, o deməkdir ki, dünyada ölkəmizə inam getdikcə daha da güclənir"-deyə, deputat qeyd edib.

Daşkəsəndə qəbul keçirilib

Dünən Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev Yolqullar kənd sakinləri ilə seyyar qəbul keçirmişdir. Kənd ərazisində açıq havada baş tutan qəbulda rayonun icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev, Prezident Administrasiyasının məsul işçisi Arif Novruzov, icra hakimiyyəti başçısı aparatının şöbə müdirləri, hüquq-mühafizə orqanlarının, rayonun idarə, müəssisə və təşkilatlarının rəhbərləri və kənd sakinləri iştirak edirdilər.

Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev kənd sakinlərini salamlaşdırınca Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin Daşkəsən rayonunun Zağalı-Kollu-Çıraqlı avtomobil yollarının tikintisi ilə bağlı imzaladığı Sərəncamın icrasının uğurla başa çatdırılması neticəsində, kənd sakinlərinin rayon mərkəzində müasir səviyyədə əsaslı təmir olunan asfalt yolla rahat gedib-gəlməsini ölkə başçısının vətəndaşlara göstərdiyi diqqət və qayğıının təzahürü kimi qiymətləndirdi.

Görüşdə kənd sakinlərinin qaldırdığı problemlər ilə maraqlanan və onları dinləyən RIH başçısı Əhəd Abiyev aidiyyəti orqanlara müvafiq tapşırıqlar verdi, bəzi müraciətlər isə yerindəcə müsbət hell olundu. Səsləndirilən müraciətlərə aydınlıq getirən Əhəd Abiyev hazırlı dövlətimiz tərəfindən kəndlər, onların perspektiv hərtərəfli inkişafı ilə bağlı çoxlu sayda proqramların həyata keçirildiyini, mərhələ-mərhələ reallaşdırılan həmin layihələrin bütün kənd yaşayış yerlərini əhatə edəcəyini vurğuladı.

Qəbulda iştirak edən Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının məsul işçisi Arif Novruzov çıxış edərək, bildirdi ki, belə seyyar qəbulların keçirilməsi olunduqca təqdirəlayiq haldır. Məqsəd xalq-dövlət münasibətlərində six əlaqə və körpü yaratmaqdır. Ölkəmiz Prezident İlham Əliyev Cənablarının rəhbərliyi altında gün-gündən gözəlləşir və inkişaf edir. Bu inkişaf hər bir vətəndaşımızın daha yaxşı yaşamamasını və problemsiz həyat sürməsinə təmin edir.

Yolqullar kənd sakinləri vətəndaşlara göstərilən yüksək diqqət və qayğıya görə ölkə Prezidentinə minnətdarlıq ediblər.

Azərbaycan ilə Əfqanistan arasında müdafiə sənayesi sahəsində əməkdaşlığa dair protokol imzalanıb

Avqustan 2-de Azərbaycan Respublikası ilə Əfqanistan İslam Respublikası arasında müdafiə sənayesi sahəsində əməkdaşlığı dair protokol imzalanıb. Protokolun imzalanması Azərbaycanın müdafiə sənayesi nazirinin müavini Yəhya Musayev Əfqanistan Prezidentinin ölkəmizdə səfərdə olan MDB ölkələri üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi Məhəmməd Şəker Karagarin rəhbərlik etdiyi geniş tərkibli nümayəndə heyəti ilə görüşü çərçivəsində baş tutub. Müdafiə Sənayesi Nazirliyindən (MSN) AZORTAC-a bildiriblər ki, görüşdə Yəhya Musayev Azərbaycan ilə Əfqanistan arasında müxtəlif sahələrdə inkişaf edən əməkdaşlıq əlaqələrinin yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayıb. Nazir müavini MSN-in fealiyyəti barədə nümayəndə heyətinə ətraflı məlumat verib. Söhbət zamanı iki ölkə arasında müdafiə sənayesi üzrə əməkdaşlığın istiqamətləri və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər müzakirə edilib. Nümayəndə heyətinin başçısı Mohammad Şəker Karagaran səmimi görüşə və ətraflı məlumatata görə minnətdarlığını bildirib.

3 avqust 2018-ci il

Mütəxəssislər və siyasetçilər uzun müddətdir ki, global dünya nizamının gələcəyi ilə bağlı diskussiyalar aparırlar. Maraqlı təkliflər irəli sürürlür. Keçən əsrin 70-80-ci illərində Qərbdə "çoxqütblü dünya" modelindən danişmağa başladılar. Rusiyada Yevgeni Primakov isə 1996-ci ilde Hindistana səfəri zamanı Rusiya-Hindistan-Çin mərkəzli yeni dünya modeli yaratmağı təklif etdi. Bu, çoxqütblü dünya modeli ilə bağlı konkret addım hesab edilir. Ancaq o zamandan bu yana çoxqütblü dünya modeli qurulmur. Faktiki olaraq bəşəriyyət yenə də təkqütblü dünyadan ziddiyətləri içində çapalayır. Liderlər də zaman-zaman bunu etiraf edirlər. Bəs səbəb nədən ibarətdir? Niyə böyük dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar çıxış yolu tapa bilmirlər? Biz bu məsələnin bir sıra aspektlərinin nəzəri-geosiyasi təhlilinə ehtiyac gərürük.

Dünya nizamı modelinin transformasiyası: zərurət və çətinlik

Bu gün çoxqütblü dünya nizamının formallaşması zərureti barədə bir sıra analitiklər araşdırma aparırlar. Maraqlı ideyalar irəli sürürlür, təkliflər verilir. Lakin onların heç biri reallaşır. Siyasi liderlər də bu məsələnin üzərində çox danışırlar. Hətta keçən əsrin 90-ci illərinin ortalarında çoxqütblü dünya modelinə keçidin konkret mexanizmləri belə təklif edilmişdi. Məsələn, Yevgeni Primakov Rusiya-Hindistan-Çin ("RİK") modelini irəli sürmüş, onu birqütblü dünya alternativ ola biləcək yeni global nizamın əsası adlandırmışdı (bax: Primakov E.M. Mejdunarodnie otношения накануне XXI века: проблема, перспектива / Mejdunarodnae jizn. 1996, №10, c.3-13).

Qərb analitikləri isə çoxqütblü dünya modelinin əsasının keçən əsrin 70-80-ci illərinə gedib çıxdığını ifadə edirlər (bax: Rays K. Polös svobodi i spravedlivosti. Mnoqopolernost' kak teoriya soperničestva / Rossie v global'noy politike. 2003, №3). Bu zaman həmin modelə birmənali münasibet olmadığı da vurgulanmalıdır. Onun tərəfdarları olduğu kimi, əleyhdaları da var. Məsələn, ABŞ-in keçmiş dövlət katibi Kondoliza Rays çoxqütblü dünya modelini birtərəfli və kimlərə imtiyaz verən ideya olduğuna görə tənqid edirdi. O yazdı: "Çoxlarının yüksək tonlu vurguladığı çoxqütblülük ideyası birleşdirici güc ola bilməz. Çoxqütblülük rəqabət, rəqabətdə olan maraq və dəyərlər nəzəriyyəsidir.

Çoxqütblü, yoxsa çoxtərəfli dünya nizamı: bəşəriyyət seçim qarşısında

Çoxqütblü, yoxsa çoxtərəfli dünya nizamı: bəşəriyyət seçim qarşısında

Siz buradasınız: [Əsas sahifə](#) »» [BEYNƏLXALQ TƏŞKİLATLAR](#) »»

Çoxqütblü, yoxsa çoxtərəfli dünya nizamı: bəşəriyyət seçim qarşısında

Qoşulu olduğu bölmələr:

- global proseslər və trendlər
- geosiyasat
- iqtisadiyyat
- sivilizasiyalarası dialoq
- beynəlxalq təşkilatlar
- şəhərlər
- ekspertlar
- münaqişələr

Müellifin digər yazıları:

Bakı, 31 iyul 2018 – [Newtimes.az](#)

Mütəxəssisler ve siyasetçilər uzun müddətdir ki, global dünya nizamının geleceyi ilə bağlı diskussiyalar aparırlar. Maraqlı təkliflər irəli sürürlər. Keçən əsrin 70-80-ci illərində Qərbdə "çoxqütblü dünya" modelindən danişmağa başladılar. Rusiyada Yevgeni Primakov isə 1996-ci ilde Hindistana səfəri zamanı Rusiya-Hindistan-Çin mərkəzli yeni dünya modeli yaratmağı

31.07.2018 10:00

Çoxqütblü, yoxsa çoxtərəfli dünya nizamı: bəşəriyyət seçim qarşısında

dünyaya doğru

Biz bu geosiyasi problemin bütün aspektləri üzərində dayanmaq fikrindən uzaqlaşır. Burada vurğulamaq istədiyimiz məhdud sayda faktorlar vardır. Onların işığında Cənubi Qafqazda müstəqiliyini əldə etmiş ölkələr üçün də müəyyən dərəcədə əhəmiyyəti olan məqamlara nəzər salmaq olar.

Mütəxəssisler çoxqütblü dünya modelinə keçidin çətinliklərindən dənizşarkən nədənse regional münaqişələrin ədalətli həlli məsələsinə unudurlar. Yuxarıdakı müqayisələrdən də görünür ki, çoxqütblü dünya modeli de münəqişələrin ədalətli və beynəlxalq hüquq normaları çerçivəsində həlli ne təminat vermir. Çünkü əger məhdud sayıda güclü dövlətlər həmin modelin aparıcı kəsimi olacaqsə, onda konkret münaqişəye onlar öz maraqları aspektində yanaşacaqlar.

Təcrübə göstərir ki, çoxqütblü dünya modelində əsas rollara ABŞ, Aİ ölkələri, Rusiya, Çin, Hindistan, Braziliya iddiyalıdır. Birlərdən 3-ü - ABŞ, Rusiya və Fransa. Dağılıq Qaraağ münaqişəsini həll etmək üçün yaradılmış xüsusi qrupun həmsədrleridir. Bu kontekstdə onu çoxqütblülükün kiçik modeli adlandırmaq olar. Bu günə ədətli və obyektiv, hüquqi normalar çerçivəsində yanaşılsın. Mövcud münaqişələr də həmin prinsiplər əsasında birdəfəlik həll edilsin.

Əsas məsələ dönya nizamının buna hazır olub-olmamasındadır? Sözdə və nəzəriyyədə deyil, əmələ, praktikada liberal, demokratik, ədalətli və obyektiv olmağa hazır supergüt mövcuddurmu? Kim bir nümunə göstərə bilər?

Newtimes.az

yoxdur. Beynəlxalq təşkilatlar qətnamələr qəbul ediblər ki, Ermənistən silahlı qüvvələri qeyd-sərttsiz işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından çıxınlar. Lakin nə İrəvan buna əmel edir, nə həmsədr dövlətlər təkid edir, nə də BMT qətnamələrin yerinə yetirilməsini tələb edir.

Deməli, konkret olaraq Ermənistən-Azərbaycan, Dağılıq Qaraağ münaqişəsinin həlli üçün çoxqütblü model işləmir. Lakin bu o demək deyil ki, başqa münaqişələr də münasibət belədir. Təcrübə göstərir ki, böyük dövlətlərdən hər hansı birinin maraqları olduğu məsələlər üzre qəbul edilən sənədlər dərhal reallaşır. Məsələn, Əfqanistan, Somali, İraq, Suriya və başqları ilə bağlı qəbul edilən sənədlər gecikmədən yerinə yetirildi. Bu, onu ifadə edir ki, çoxqütblü modelde aparıcı ola bilecək güclü dövlətlər digərlərinin maraqlarını tam gözləmirlər. Burada ayri-seçkilik özünü göstərir.

Bəs çıxış yolu nədən ibarət olabilir? Mütəxəssisler "çoxqütblü" termininin yerinə "çoxtərəfli" terminini işlətməyi daha uyğun bilirlər. Burada bir məntiq vardır. Çoxtərəflilik bəri başdan kimi lərəsə imtiyaz vermir. Həmin modeldə bütün üzvlər üçün fəaliyyət meydani mövcud olur. "Çoxqütblük yeni dünya nizamını güc əsasında qurmağı, çoxtərəflilik isə maraqlar üzərində qurmağı nəzərdə tutur" (bax: əvvəlki mənbəyə).

Çoxqütblü dünyada bir-birini balanslaşdırın bloklar olur, çoxtərəflidə "bir-birini tamamlayan rejimlər" mövcud olmalıdır. Çoxqütblü dünya güc balansını periodik olaraq korrektə etmək vasitəsi ilə inkişaf etməlidir, çoxtərəfli qarşılıqlı asılı elementlərin yiğilması və yeni integrasiya səviyyəsinə çıxış əsasında inkişaf etməlidir" (bax: əvvəlki mənbəyə).

Göründüyü kimi, çoxtərəfli dünya modeli dənizşarkən təsir bağışlayır. Onun inkişaf potensialı dənizşarkən təsir bağışlayır. Ancaq yenə də əsas məsələ başqa müstəvidədir. Çünkü çoxtərəfli modeldə də dənizşarkən təsir bağışlayır. Yuxarıdakı müqayisələrdən də görünür ki, çoxqütblü dünya modeli de münəqişələrin ədalətli və beynəlxalq hüquq normaları çerçivəsində həlli ne təminat vermir. Çünkü əger məhdud sayıda güclü dövlətlər həmin modelin aparıcı kəsimi olacaqsə, onda konkret münaqişəye onlar öz maraqları aspektində yanaşacaqlar.

Təcrübə göstərir ki, çoxqütblü dünya modelində əsas rollara ABŞ, Aİ ölkələri, Rusiya, Çin, Hindistan, Braziliya iddiyalıdır. Birlərdən 3-ü - ABŞ, Rusiya və Fransa. Dağılıq Qaraağ münaqişəsini həll etmək üçün yaradılmış xüsusi qrupun həmsədrleridir. Bu kontekstdə onu çoxqütblülükün kiçik modeli adlandırmaq olar. Bu günə ədətli və obyektiv, hüquqi normalar çerçivəsində yanaşılsın. Mövcud münaqişələr də həmin prinsiplər əsasında birdəfəlik həll edilsin.

Xəyanətin izi ilə...

Vətənə xəyanət Leyla Yunusun xislətindən irəli gəlir

Ölkəmizin düşmənləri ilə bir dam altında oturub, dövlətçilik maraqlarımızı satmaq "Sülh və Demokratiya İnstitutu"nın direktoru Leyla Yunusun xislətindən irəli gəlir. Onun Vətənə xəyanəti dolayısı ilə işlədiyi cinayətlərin, xarici dövlətlərin casusu olduğunun təsdiqidir.

L.Yunusa qarşı irəli sürülen maddələri sübut etmek üçün də heç geniş araşdırılmalarla da ehtiyac yoxdur. Bu günə kimi ortada faktlar və sənədlər var. Nə qədər qəribə olsa da, "bulanıq suda balıq tutmaq" sevdası da mənasızdır. Çünkü Vətənini, dövlətini və milletini sevən insanlar üçün Vətənə xəyanət rəmzi qazanmış L.Yunusun əməlləri ne qədər ağıricidirdə, Azərbaycana qarşı qərəzli mövqeyi ilə seçilen beynəlxalq təşkilatlar üçün bir o qədər önemlidir. Ölkəmizdə daim xaos və qarşılurma görmək istəyən həmin maraqlı dairələr, mütəmadi olaraq, ermənipərest mövqeyi ilə fərqlənən

L.Yunus faktorından gen-boluna istifadə etməyə çalışırlar. Əslində, bu qüvvələr üçün anti-Azərbaycan fəaliyyətində bulunan " hüquq müdafiəçisi" ni keşfetmək elə də çətin məsələ deyil. Nəzərə almaq lazımdır ki, L.Yunus ömrü boyu ermənipərest mövqeyi ilə seçilib, əməlli ilə erməni maraqlarının təminatçısı kimi tanınıb. Azərbaycan dövləti və milletinə qənim kəsilmiş L.Yunus, demək olar ki, bütün fəaliyyəti dövründə Azərbaycan xalqına düşmən münasibəti göstərib. Bir çox hallarda ermənipərest mövqeyini gizlətməyərək, beynəlxalq tədbirlərdə ölkəmiz haqqında mənfi rəy formalaşdırmağa çalışıb.

Heç kimə sərr deyil ki, onun Azərbaycan haqqında reallıqdan uzaq, böhtan xarakterli məlumatlar yayması dəfələrlə ölkəmizdə ciddi narahətlə qarşılıqlı. Azərbaycan ictimaiyyətinin nümayəndələri düşmən dəyirmanına su töken L.Yunusun mütəmadi tamaşaçaya əvərdiyi hay-kükünyə tutarlı cavab verib və ölkəmizin nüfuzuna xələl getirmək istəyəni tənqid edib. Tənqid ona görə ki, necə insan, vətəndaş və ən nehayət, qadın olasan ki, yaşadığın, torpağı üzərində gəzdiyin və çörəyini yediyin ölkəni bele asanlıqla yada saatasan. Amma görünür, bu unsana Vətəni satmaq, Vətənə namərd gülləsi vurmaq ele də çətin məsələ deyil. Çünkü bele bir yol tutmaq onun xislətindən irəli gəlir.

Beleliklə də, dövlətə və xalqa xəyanət yolu tutmuş hər bir kəs, o cümlədən də, Leyla və Arif Yunuslar kimi digərləri də, fərqi yoxdur, öz layiqli cəzasını almalıdır.

R.HÜSEYNOVA

Rəsul Quliyevin növbəti sərsəmləmələri

Eks-spikerin özünə oxşar "nəsihətləri"

Serdar Cəlaloğlu: "Rəsul Quliyev yaxşı olardı ki, öz günahlarından da danışın"

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu eks-spikerin sərsəmələr eşidəcəklərini bildirib: "R.Quliyev özü "badbaxt" adamdır, yetənə yetir, yetməyənə daş atır. Bir ara partiya sədrlərinin istefasını, müxalifətdəkilərin əlaqəsizliyini və ci-

nayətkarlıqlarını deyirdi. Mən başa düşmürəm ki, R.Quliyev uzun müddət Azərbaycandan kenarda yaşamasına baxmayaq, niyə bu cür hərəkətlər edir.

ADP sədrinin fikrine, R.Quliyevin müəyyən insanların seçiminə belə hörmətsizlik etməyə göstəriş verməyə haqqı yoxdur: "Mən bunları anlaya bilmirəm. O, öz günahlarından da danışsın. Yoxsa hərədə bir eyib tapıb, "mən hamidan düzgünəm" demek olmaz. Ayının bir sözü var, deyir: "Pis usaqlarla dostluq eləmə". Bu məsləhəti R.Quliyev özünə də versin, necə deyərlər, "kor-kora kor deməsə, bağıri çatlar". S.Cəlaloğlunun sözlərinə görə, R.Quliyev kimi oyunbazlar elə adamdır ki, onu öldürməkdən başqa əlac yoxdur.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Fransanın tanınmış yazıçısı Xinalıqdə

Fransanın tanınmış yazıçısı Jerar Kardon dönyanın en yüksək yaşayış məntəqələrindən biri sayılan Quba rayonunun Xinalıq kəndinə ekskursiya edib. AZƏRTAC-in bölgə müxbiri xəbər verir ki, dəniz səviyyəsindən 2350 metr yüksəklilikdə yerləşən kəndə gələn tanınmış yazıçı Xinalığın tarixi, yerli əhalinin adət-ənənələri və yaşam tərzini ilə maraqlanıb.

İki gün Qubada olan Jerar Kardon dağ yəhudişlərinin yüksək yaşlıları Qırımıza qəsəbə, Quba Soyqırımı Memorial Kompleksi və rayonun digər görməli yerləri ilə tanış olub.

Strasburg şəhərində fəaliyyət göstəren Beynəlxalq Reyn dərnəyinin prezidenti, Elzas Universitetində mühazirələr oxuyan, Fransanın bir çox ali dövlət mükafatlarına layiq görülmüş Jerar Kardonun humanitar məsələlər, dünyada qadın hüquqları, habelə münaqışlərə dair onlarla əsəri müxtəlif dillərə tərcümə olunub. 1935-ci ilde anadan olan fransız yazıçısı humanitar məsələlərin və qadın haqlarının müdafiəsi ilə bağlı 40-dek kitabın müəllifidir.

İyulda milli parkları 26 minə yaxın turist ziyarət edib

Yay mövsümü ilə əla-qədar ölkəmizdəki milli parklara səfər edən turistlərin sayında xeyli artım müşahidə edilib.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, iyulda milli parkları ziyarət edənlərin sayı altı ay ərzində səfər edən turistlərin sayından çox olub. Belə ki, altı ay ərzində milli parklara, ümumiyyətə, 24261 turist səfər edib. Bunlardan 21 min 223-ü yerli, 3038-i isə xarici vətəndaşdır. Təkcə iyul ayında milli parklara 25 min 590 turist gəlib ki, bunların da 24 min 291-ni yerli, 1299-nu isə xarici vətəndaşlar təşkil edib.

Qeyd edək ki, ekoturizmin fəaliyyəti üçün əlverişli ərazilər hesab edilən 9 milli parkda rəngarəngliyinə və məzmununa görə fərqlənən 104 turist marşrutu fəaliyyət göstərir. Xatırladaq ki, turistlər nazirliyin resmi internet saytında (eco.gov.az) fəaliyyət göstərən "Xidmətlər" bölməsinə daxil olub bütün milli parklara onlayn bilet əldə edə bilərlər. Həmçinin turistlərin milli parklara girişinin asanlaşdırılması məqsədilə her milli parkın giriş məntəqəsində bilet satışı xidməti də fəaliyyət göstərir.

Bu, müxalifətin sonu deməkdir?

Rəfiqə

Müxalif partiyaları daxilində baş verən çəkışmələr əzəli başdan kütləvi qopmaların baş verməsinə gətirib çıxarıb. Artıq görünən də budur ki, AXCP-nin ardınca Müsavat partiyası da parçalanma dövrünü başa vurub, məhvolma mərhələsinə adlayıb. Yaxın vaxtlarda bu partiyanın, ümumiyyətlə, sıradan çıxacağı, nəinki proqnozlaşdırılır, hətta dəqiqləşib. Bu baxımdan, AXCP və Müsavatın tarixin arxivinə atılmışları real görünür. Son vaxtlar "Milli Şura" deyilən qondarma qurum özünü bir növ reklam etmək üçün aksiyalar keçirtilməyə cəhdlər göstərdi. Amma cılız aksiyalar onlara düşdükləri böhranlı vəziyyətdən çıxış yolu sayila bilmədi. Əksinə, gözdən düşmüş "Milli Şura" daha da gözdən düşərək, rüsvayçılığın daha bir mərhələsini yaşamalı oldu.

Bu, həm də belə qənaətə gəlməyə zəmin yaratdı ki, müxalifətin mövcudluğu, həqiqətən də, cəmiyyət üçün maraqlı deyil. Əger adını "aparıcı müxalifət siyasi qüvvəsi" qoyanlar normal təşəbbüsler, proqramlar irəli sürə bilmirsə və cəmiyyəti cəlbedici normal ideyalarla çıxış edə bilmirsə, həmin partiyaların cəmiyyət tərəfindən heç bir siyasi dəstəy də ola bilməz.

Bugünkü müxalifətin çıxılmaz bir vəziyyətə düşməsinin də səbəbi, məhz liderciklərin yersiz hərəkətləri, yalan vədələri və şəxsi ambisiyalarının olması ilə bağlıdır.

AXCP və Müsavatın papaqları kimlərdədir?

Bu baxımdan, xaxis olardı ki, müxalifət partiya rəhbərləri papaqlarını qarşılara qoyub, düşünsünlər ki, bu cür çıxılmaz vəziyyətdən necə çıxacaqlar?! Ancaq onlar özləri ilə yanaşı, heç papaqlarının da harada olmasının fərqində deyillər. Çünkü onların papaqları gah erməni lobbisinin, gah da Qərb təşkilatlarının əlinde bir oyuncaya əvrilib.

Bu, bir yana, AXCP və Müsavat arasında olan davaladaş müxalifəti tamamilə iflic bir vəziyyətə salıb. Baş vərənlərin qarşılığında müxalifət partiya rəhbərləri məntiqsiz formada düşünürər ki, əgər biri digərini siyasi səhnədə sıxışdırıb çıxarsa, mübarizə yolunda uğur qazana bilərlər. Yəni iddialı liderlərin hər biri birinci partiya və aparıcı lider xülyasındadırlar. Məhz müxalifət partiya rəhbərlərinin arasında gedən davaladaş bunun üzərində qurulub. Buna isə temel demək, mənəcə, heç doğru olmazdı.

Riyaziyyat üzrə Filds mükafatının bulki qaliblərinin adları açıqlanıb

Rio-de-Janeyroda keçirilən Beynəlxalq Riyaziyyat Konqresində Filds mükafatının bulki qaliblərinin adları açıqlanıb. AMEA-dan AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Kauşer Birkar (Kembriç Universiteti) polinomial tənliklərin müxtəlif növlərinin təsnifikasi üzrə bu mükafata layiq görülüb. O, belə tənliklərin sonsuz müxtəlifliyinin sonlu sayda qruplara böyük lütfünə səbüb edib.

İtalyalı Alessio Fiqalli (İsveçrə Ali Texniki Məktəbi) optimal nəqliyyat problemləri sahəsindəki nailliyyətlərinə, almaniyalı Peter Şolce cəbri həndəsəyə verdiyi töhfələrə, Akşay Vankateş (ABŞ, Princeton Perspektiv Tədqiqatlar İstututu) isə ədədlər nəzəriyyəsi, dinamikası və topologiyası sahələndəki xidmətlərinə görə mükafatlandırıllar.

3 avqust 2018-ci il

Məhkəmə Aslan İsmayılovun böhtançı olduğunu təsdiqlədi

Hüquqi-demokratik prinsiplərə sədaqətli olan Azərbaycanda insan hüquq və azadlıqları ən yüksək səviyyədə təmin olunur. Bu yanaşma beynəlxalq təşkilatlar, eləcə də, demokratik düşüncələri dünya xalqları tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Ancaq mövcud faktlar, onu deməyə əsas verir ki, bəzi qruplar, xüsusiylə də, dağidici müxalif ünsürlər ölkəmizdə yaradılan demokratik mühitdən *sui-istifadə etməyə cəhdərər* göstərirler.

Vaxtaşırı qondarma vəkil Aslan İsmayılov, başibələli "hüquq müdafiəçisi" Leyla və Arif Yunuslar, Xədīcə İsmayılov, İntiqam Əliyev, xaricdən maddi və mənəvi dəstek alan Əli Kərimli, Arif Hacılı, Cəmil Həsnli və digərləri xalq və dövlət əleyhine milli maraqlara zidd olan açıqlamalar verir, populist bəyanatlarla çıxışlar edirlər. Bəzən lüzumsuz və ehemiyətsiz aksiyalar keçirməklə dağidici müxalif ünsürlər siyasi sabitliyə xələl gətirməyə cəhdərər göstərirler. Əli Kərimlinin, Arif Hacılinin, Cəmil Həsnəlinin, İsa Qəmbərin yalan vədlərlə aldadıb ətraflarına topladıqları qeyri-yetkin, ictimai faydalı əməkli məşğul olmayan insanları, xüsusiylə, gəncərə dövlətçiliyə qarşı mübarizəyə səsləyərək, icazəsiz mitinq keçirməyə cəhd göstərmələri, menəviyyatsızlıqdan başqa bir şey deyil. Maraqlısı ise odur ki, bu ünsürlər rahat və təhlükəsiz yerde gizlənərək, hətta öz uşaqlarını da aradan çıxaraq, gəncərə antimilli hərəkətlər tərətməyə təhrik ediblər. Bu azmiş kimi, Avropana təlimatlandırdıqları mühacirlər vəsiti və sosial şəbəkələr vasitəsi ilə xalqımızın əleyinə şər və böhtan kampaniyası təşkil edirlər. Ancaq məlum faktdır ki, böhtançılar ele Azərbaycan cəmiyyəti tərəfindən ifşa olunurlar. Bunu sosial şəbəkələrə nəzər yetirməkə de görmək mümkündür.

Qondarma vəkil ifşa olundu

Bu arada diqqətçəkən məqamlardan biri də budur ki, müxalifət, qazanın dibini yalanınlı siyasişmiş QHT təmsilciliyi, eləcə də, ayrı-ayrı fərdlər sabunlanıb meydana çıxırlar. Cəmiyyət belələrinə ehemiyətsiz yanaşa da,

bu məxluqlar ürək bulandırın əməllərindən əl çekmirler. Qondarma vəkil Aslan İsmayılov da müxalifətə yaranan və onların istəklərinə uyğun fəaliyyəti ni qurmağa çalışın ünsürlərdir. Bu məxluq vaxtaşırı təmiz və vicdanlı insanları hədəfə alıb, onların ünvanına ittihamlar sələndirir. A.İsmayılovun təhqir hədəfinə seçicilərindən bir də "Müasir Mütəsəvət" Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev olub. H.Hacıyevin "Baliq Hacıyev" adlanırdı. A.İsmayılov sosial şəbəkədəki şəxsi hesabında "Müasir Mütəsəvət" Partiyasının sədri H.Hacıyevin ünvanına sərt ittihamlarla çıxış edib. Partiya sədrini "lekelə birisi" adlanırdı. A.İsmayılov H.Hacıyevin çoxsayı obyektlərinin olmasından, iş adamları ilə mal mübadilesindən və bu kimi digər məsələlərdə ittiham edib və iddiaları irəli sürüb.

H.Hacıyev isə A.İsmayılovu boşboğaz adlandırdı. Bildirib ki, A.İsmayılov Azərbaycanda "SOROS" fondunun təmsilçilərindən biridir: "Bu günlərdə övladına toy etdi. Ora gələn paketlərin hamisində soyadlarını deyişən ermənilərin adları qeyd olunub. Bu toy erməni keşfiyyatının pulu ilə həyata keçirilib. Məndə dəqiq informasiya var ki, həmin toyda ermənilər de iştirak edib. Hətta Azərbaycanımızın əleyhine şok-danişqlar olub. Ele Cəmil Həsnəlinin toyda dediyi tostun mətni hüquq-mühafizə orqanlarını ciddi düşündürməlidir. Mən bir daha hüquq-mühafizə orqanımıza müraciət edirəm, dövlətimizə qarşı uzanan xain əlləri qandallayın və bir tədbir görün". H.Hacıyev bildirib ki, o "Baliq" adı ilə fəxr edir: "Baliq təmiz sularda üzür. Onun kimi dövlətime və xalqımı xəyanət etmirmə. Yaxın günlərdə onu məhkəməyə verəcəm. O zaman Hafiz Hacıyevin qalibiyətinin şahidi olar".

AMİP funksioneri Əli Orucov "Səs" qəzetiñə açıqlamasında A.İsmayılovun vəkil olmadığını bildirib: "Onun vəkillik səlahiyyətlərinə xitam verilib.

A.İsmayılov 1988-ci ildə Rusiya xüsusi xidmət orqanları tərəfindən ermənilərin törətdikləri Sumqayıt hadisələrinə görə günahsız azərbaycalıların cəzalandırılması üçün Azərbaycana göndərilmiş şəxsdir. O, prokuror olaraq cinayəti və vəhşiliyi törədənlərin deyil, günahsız soydaşlarımıza ən ağır, hətta ölüm hökmünün verilməsini tələb edən xainidir. Onun arxasında heç bir qüvvə-filan yoxdur. O, kimdir ki, arxasında da hansısa qüvvələr dayansın?! Aslan İsmayılovun işi-gücü təxribat tərətmək, böhtan, şantaj və qarayaxmalar səsləndirməkdir".

Məhkəmənin qərarı Aslan İsmayılovun sıfətinə vurulan sərt sillə oldu

A.İsmayılovun insanlardan biri də iş adamı Mürvət Həsənov olub. İş adamı bildirib ki, onun "Emre Piliç - Qida Sənaye ve Ticaret Limited" şirkətinin rəhbəri Ömür Oral arasında yaşanan qalmaqla türk biznesmenin vəkili A.İsmayılov olub. M. Həsənov iddia edir ki, hüquqşunas Facebook sosial şəbəkəsində ona "dələduz" deyib. Təbii ki, Azərbaycanda insanların şərəf və ləyaqəti qonul qorunur. Qanunla insanın təhqir edilməsi, şərəf və ləyaqətinin alçaldılmasına yolverilməzdir. Bele hallara yol verənlər məhkəmə qaydasında cəzalarını ala bilirlər. M. Həsənov, məhz qanunvericiliyin ona verdiyi imkandan istifadə etməklə onu təhqir edən A.İsmayılovun cəzalandırılmasına nail olub. Hakim Azər Tağıyevin sədrliyi ilə Səbail rayon Məhkəməsində keçirilən məhkəmədə A.İsmayılov əməkhaqqının 15%-nin dövletin xeyrinə tutulması şərtiylə 1 il 6 ay müddətində islah işlərinə məhkum edilib və 1500 manat həcmində cərimə olunub. Xatırladaq ki, iyulun 4-də Bakının Səbail Rayon Məhkəməsi Aslan İsmayılovu "Müasir Mütəsəvət" Partiyasının sədri Hafiz Hacıyevin iddiası ilə 1500 manat cərimələyib.

Böhtacının cəzalandırılması gözlinəndir. Yəqin ki, bundan sonra onun danışmağa dili olmayıcaq. Bir növ ifşa olunduğunu dərk edib, qırına çəkiləcək. Hər halda proqnozlar belədir.

i.ƏLİYEV

İŞİD Dəməşqdə bir generalı və on əsgəri öldürüb

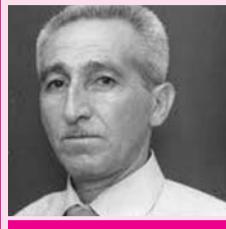
İŞİD Suriyanın paytaxtı Dəməşqdə yerləşən Dumeyr hərbi bazasının yaxınlığında rejim əsgərlərinə pusqu qurub. Axar.az xəbər verir ki, bu barədə Suriyanın tehlükəsizlik qüvvələrindən bir menbə məlumat verib. Qeyd edilir ki, pusqu nəticəsinə Dumeyr regionunun tehlükəsizliyindən məsul olan general-major Nedim Əsəd və 2 zabitlə yanaşı, 10 əsgər həyatını itirib, 5 əsgər isə yaralanıb.

Xudatlı qadının evindən narkotik götürülüb

Xaçmaz Rayon Polis Şöbəsinin və Xudat Polis Bölüməsinin eməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində kultivasiya yolu ile yetişdirilmiş çətəne kolları və qurudulmuş marijuana aşkar edilərək götürülüb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmetinin Quba regional gruppundan Trend-a verilən məlumatə görə, iyulun 31-de Xaçmaz Rayon Polis Şöbəsinin və Xudat Polis Bölüməsinin eməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Xudat şəhər sakini T.Sultanovaya məxsus evdən və həyətyanı sahədən xüsusi aqrotexniki qaydada qulluq edilmiş narkotik xassəli çətəne bitkisi və qurudulmuş marijuana na aşkarlanaraq götürülüb. Hal şahidlərinin iştirakı ilə evdən ümumi çəkisi 405 qram olan qurudulmuş marijuana və həyətyanı sahədən hündürlüyü 180 sm olan 1 ədəd çətəne kolu aşkar olunub. Götürülmüş maddi səbutlar bioloji ekspertizaya təqdim olunub. Faktla bağlı Rayon Polis Şöbəsində araşdırılmalar aparılır.

İmparializmin Amerika variantı

Təhmasib Novruzov

Dünya yaranandan icmalararası savaşlar da yaranıb. İnsan deyilən məxluq daim başqalarından üstün olmağa, özündən zəifləri əzib, əlindəkini alıb da özünün və icmalararası savaşlar, zaman ötdükə, sivilizasiyaların inkişafı ilə bərabər miqyasını da genişləndirib, dövlətlərəsə savaşa çevrilib.

Babillərin, Misir fironlarının, Romanın, Makedoniyanın, hunların, tatarların, orta əsrlərdən etibarən ingilislərin, osmanlıların, səfəvilərin, Çar və Sovet Rusiyasının sərhedlərinin hüdudlarını genişləndirmək və dünyaya hökmər olmaq iddiaları, məhz bu isteyin nəticəsidir. Ancaq öten esrin birinci yarısında Faşizm Almaniyasının materikə aqalıq iddiası fiaskoya uğrayandan sonra dünyaya bir yere toplaş, BMT adlanan qurum yaratdı ki, bu qurumun da başlıca vəzifesi bele iddiaların qol-qanad aqmasına imkan verməməkdən, bütün xalqlara, milletlərə və dövlətlərə bərabər hüquqlarla yanaşılmasını təmin etməkdən ibarətdir. Bu mötəbər qurumun mənzil-qərarğahı dünyanın ən varlı və ən demokratik hesab olunan olğusunda - Amerika Birleşmiş Ştatlarında yaradıldı. ABŞ zaman -zaman bu qurumu özəlləşdirməyə çalışıb, buna nail olmadığı göründə isə, başlıdı bu qurumun qərarlarını qulaqardına vurmağa. Nədəni de aqıq-aydın ortada. Amerika dünyaya aqalıq iddiasına düşüb. Gərəkdir ki, Vəşinqtonda hansı hava çalınırsa, dünyanın hər yerində və bütün olğular o havaya oynasın. Yəni afrikalılar lambada, türklər yallı, ruslar çəstikə, ləzgiler ləzginka, gürcüler qaytaqı oynamaq istəsələr, Amerikanın qəzəbinə düşərənlar və nəticədə Vietnamın, Koreyanın, Əfqanistanın, İraqın, Liviyanın, Misirin, Suriyanın... və digərlərinin aqibəti ilə üzüle bilerlər. Bax, bu da amerikasayağı demokratiyanın, insan azadlıqlarının və dövlətlərin bərabərhüquqluluğunu bariz nümunəsidir. İslam peyğəmbərinin (s.ə.) məşhur hədisi yadına düşdü. Biri uşağı peyğəmberin yanına gətirib, xahiş edir ki, ona tapşırsın, xurma zərərlidir, yeməsin. Peypəmbər həzərləri buyurur ki, sabah gel, bu gün olmaz. Sabah kişi yenə gelir və peyğəmbər uşağa buyurur ki, xurma yeməsin. Kişi soruşur ki, ya peyğəmbər, bunu niyə dünən demədin? Cavab verir ki, dünən özüm xurma yemişdim, uşağa necə deyəydim ki, sən yemə? Letifəsi ona yaxın, indi Amerikanın hansı olğunun sərvətinə gözü düşürə, ya demokratiyanın pozulmasını behanə edir, ya da bu olğudə kütləvi qırğın silahı hazırlanmasını behanə edib, BMT-nin-flanın qərarı olmasa da, girib viran qoyur. Bir deyən yoxdu ki, a bala, bu nüvə silahı pis seydisə (əslində, çox, lap çox pis şeydi...), sənde niyə var? Sənde varsa, məndə niyə olmasın? Zəhmət çək sən yox ele, mən de var eləmim! Yaxud demokratiyadan dərs keçən bu olğuda prezident pul gücünə seçilir, senatorlar pul gücünə seçilir, pul gücünə tarixdə olmayan hadisələrlə bağlı qərarlar qəbul olunur. İndi de İranı hədəfə alıb. İş o yerdə çatıb ki, yüz illik müttəfiqi olan Türkiyə məcbur etməyə çalışır ki, İranla savaşda ona yardım etsin, əks-təqdirde Türkiyəni de hədəfə ala bilər. Yox atam, bu xına o xınadan deyil. Görünen odur ki, ABŞ imperializmin, müstəmləkə siyasetinin yeni, amerikasayağı variantını yaradıb.

Bircə ona əminəm ki, dünyanın tarixində mövcud olmuş, yuxarıda sadaladığım və sadalamadığım imperiyaların hamisini sonu, ən azı, qırına qayıtmalı bitib. İnşallah, Amerikanın da bu imperialist siyasetinin sonu çatar. Yoxsa belə davam ələsə, dünyada, xüsüsən də, islam olğularında daş-daş üstdə qalmayacaq...

Hindistanda şiddetli yağıntılar 100 nəfərin həyatına son qoyub

Hindistanın şimalındakı Uttar-Pradeş ştatında musson yağışları nəticəsində azı 106 nəfər həlak olub. Trend-in məlumatına görə, 100-dən çox adam isə xəsaret alıb. Bölge 600-dən çox yaşayış evi ziyan dəyib. Bundan başqa, çoxlu sayda mal-qara və ekin sahəsi mehv olub.

Gender mədəniyyəti və qadın hüquqlarının müdafiəsi modelləri

Gender tədqiqatçıları arasında bununla əlaqədar vahid anlaşılma aparıcı yoxdur. Bəziləri obyektiv fizioloji xüsusiyyətlərdən irəli gələn "bərabərsizlik" anlayışını diskriminasiya amili kimi ortaya qoyurlar. Halbuki gender cinslərin fizioloji fərqlərini deyil, sosial fərqlərini müəyyənəşdirməlidir. Təbii ki, cinslərin sosial rolları onların fiziospixoloji durumu ilə sıx bağlıdır. Bu obyektiv reallığı nəzərə almadan ne qadınların, ne də kişilərin hüquqlarını qorumaq mümkinkündür.

Professor Yusif Rüstəmov yazıır: "Yanlız qadının kişi hakimiyətindən azad olunmasına yönəlmeyən gender tədqiqatları, ümumiyyətlə, bütün insan hüquqlarının qorunmasını elmi-nəzəri və həm də, praktiki olaraq, gerçəkləşdirməyə çalışan praktik bir sahədir. Bu baxımdan, gender hüquqi və siyasi bir təlim kimi ortaya çıxır. Bu gün gender tədqiqatları artıq milli, irqi, kulturoloji və konfesional seviyyədə geniş bir ümumiyyətə səviyyəsine gelib çatmışdır. Müasir dövrde sosioloqlar hakimiyət və siyasetdə qadın, keçid dövrünün qadını və bazar iqtisadiyyatı, qadın davranışının psixologiyası və s. tədqiqatlar aparırlar.

Azərbaycan cəmiyyəti öz tarixi inkişafında özünəməxsus folkloru, milli adət və ənənələri, mədəni irlərindən irəli gələn kişi və qadının sosial münasibətləri ilə digər xalqlardan seçilmişdir. Azərbaycan mədəniyyəti müxtəlif sivilizasiyaların və dünya dinlərinin kəsişdiyi integrasiya şəraitində inkişaf edərək, hem milli, hem də ümumbaşarı dəyərlərin ayrılmaz bir hissəsinə çevrilmişdir. Bu gün qloballaşma ilə əlaqədar dünyada baş verən sosial-siyasi və mədəni proseslər gender münasibətlərinə də öz təsirini göstərir. Bu baxımdan, milli dəyərlərin qorunması və inkişaf etdirilməsi daha da aktuallaşır.

Cinslərin qeyri-bərabərliyi müxtəlif cəmiyyətlərdə özünü müxtəlif cür bütürə verir. Ona görə də, kişi və qadının vəziyyətini tədqiq etməklə cəmiyyətin mədəni ənənələrini, xalqın mənəvi xüsusiyyətlərini və onun dünyagörüşünü müəyyənəşdirməklər. Cəmiyyətdə cinslərin qeyri-bərabərliyi orada yaşayan insanlar üçün heç də həmişə problem olmamışdır. Təbii ki, bu, cəmiyyətin mövcud gerçəkliliyi dərk etməsiyle əlaqədardır. Çünkü mədəni stereotiplər tarix, ənənə, din və ya digər dəyərlərdən irəli gələn exlaqı normalarla müqəddəsəşdirilər, milli mentalitetin sabit bir formasiya çevrilmişdir. Ənənəvi cəmiyyətdə kişi və qadının sosial rolları ciddi şəkildə bölmənmişdir".

Azərbaycanda maarifçilik dövrü de cinslərin qarşılıqlı təsiri probleminə öz töhfəsini vermişdir. Azərbaycan maarifçilərinin qaldırıqları əsas problemlər arasında insan hüquqları, xüsusiət, qadın azadlığı məsələsi mühüm yer tutmuşdur. Azərbaycan maarifçiləri Qərb maarifçilərindən fərqli olaraq, qadının varlığı məsələsinə çox mütereqqi mövqedən yanaşılmışlar. Önlər qadın azadlığı problemini milli oyanışın əsas amili kimi ortaya qoymuşlar. ADR hökuməti də qadınların seckiklərdə iştirakını təmin etməklə bəşər tarixində demokratiyaya və insan hüquqlarına ilk addım atan dövlətlərdən olmuşdur.

Mülliñin fikrincə, Qərb fəlsəfi fikir tarixində kişi və qadınların bərabərliyi məsələsi, əsasən, sosialist və marksist təlimlər tərəfindən nəzəri olaraq qaldırılmışdır. Lakin Marksın əsərlərində qadının diskriminasiyasına, ümumiyyətlə,

antaqomstik cəmiyyətdə insanın diskriminasiyası kimi baxılırdı. F.Engels yazırı: "Xüsusi mülkiyyətin təşəkkülü və cəmiyyətin sinfi quruluşunun inkişafı qadın cinsinin ümumdünya tarixi möğliliyətine gətirdi" (K.Marks, F.Engels. Seçilmiş əsərləri, II cild, Bakı 1953). Sovet dövründə praktiki baxımdan reallaşdırılan bu nəzəriyyələrin praktiki nəticəsi qadınların heqiqi azadlığına səbəb olmadı. Sovet qadınları və xüsusile, daha çox maddi istehsal sahələrində fəaliyyət göstərən qadınlardan, həmçinin, ağır kend təsərrüfatı işlərində və hətta ağır sənaye sahələrində istifadə olundu.

Y.Rüstəmov qeyd edir ki, XX əsrin əvvəllerindən başlayaraq, açılan dünyəvi qız məktəbləri Azərbaycan qadınlarının sosial-mədəni baxımdan təkmilləşməsinə şərait yaratmışdır. Məhz bu dövrdən başlayaraq, Azərbaycan qadınları kişilərle bərabər cəmiyyətin sosial-siyasi inkişafında aktivləşirlər. Bu gün qadınlar şəhər, tehsil və digər mədəniyyət sahələrində, hətta kişilərdən deyib etibarla öndə gedirlər.

AZ əsrdə Azərbaycan qadınları ictimai, iqtisadi və mənəvi həyatın bütün sahələrində kişilərle bərabər hüquqlar qazandılar. Azərbaycan Respublikası Dövlət Müstəqilliyi haqqında Konstitusiya Aktını 1991-ci ilin 18 oktyabrında qəbul etmiş və eyni zamanda, İnsan Hüquqlarının Ümumi Bəyannaməsini, Helsinki Müşavirəsinin Yekun Aktını və başqa beynəlxalq hüquqi aktları qəbul edərək, 200-e yaxın beynəlxalq Paktlara, Konvensiya və Xartiyalarla qoşulmuşdur. Azərbaycan qadınları kişilərle bərabər cəmiyyətdə gedən sosial və siyasi proseslərdə, istehsal sahələrində, mədəniyyətdə və insan həyatına xas olan digər sahələrde aktiv fəaliyyət göstərmiş və öz spesifik demografi xüsusiyyətləri ilə fərqlənən bir sosial qrup kimi tarixin gedisi təsir etmiş, cəmiyyətin inkişafının müəyyənəşmesində mühüm rol oynamış və oynamadı.

Azərbaycanda gender sahəsində olan problemlərin bir çoxu keçid dövrünün iqtisadi problemləri ilə əlaqədardır, digərləri ölkəmizdəki 1 milyona yaxın məcburi qaçqın və kökün problemləri ilə əlaqədardır. Onların əksəriyyəti rəsmi statistikaya əsasən, qadınlardır. Qadınlar münəaqişlərin sülh yolu ilə tənzimləməsində xalq diplomatiyasının təşəbbüskar və fedakar nümayəndələrinə çevrilmiş, öz siyasi fəaliyyətləriyle səmərəli işlər görmüşlər. Bu baxımdan, qadınların kişilərle bərabər sürətdə siyasi münəaqişlərin həllində rolunun artması zəruridir.

Azərbaycanın sosial-mədəni inkişaf tarixi və onun mənəvi dəyərləri cəmiyyətdə qadının sosial rolunun daha da artmasına və gender balansının qurulmasına şərait yaratır. Keçid dövrünün bir çox sosial-iqtisadi problemlərinin tədricən aradan qaldırılması nəticəsində, Azərbaycanda olan bəzi gender problemləri də aradan qalxacaq.

Hər bir ölkənin inkişaf tarixində taleylü əhəmiyyət daşıyan dövrləri fərqləndirmək mümkinidir. Bunlar din və ya ideologiyaların seçimi, sülalələrin dəyişməsi, mühraribe və inqilablar, siyasi, iqtisadi və sosial həyat tərzində keşkin surətdə dəyişmələrdir. Əgər xalqın taleyində yuxarıda qeyd etdiyimiz və digər əsaslı dəyişiklik anlamının arasında başlıca, sistemli başlanğıçı ayırmaya cəhd etməli olsaq, bu halda, şübhəsiz ki, milli özünüdərkin təşəkkülü və inkişaf modelləri axtarışı dövrü üzərində dayanmaq lazımlı. Məhz bunlar da xalqlar və dünya dövlətləri birliliyə daxil olan her hansı bir millətin dünyagörüşünün

formalaşmasına kömək edir.

Hazırda çoxdan goz�dəyimiz müstəqilliyi əldə etmiş və dünya xalqlarının ailəsinə daxil olmuş Azərbaycan, məhz belə bir dövrü, sürətlə inkişaf edən qloballaşma dünyasında öz yerini və rolunu dərk etmək zamanını yaşıyır. Bu isə, öz növbəsində, Azərbaycan milletinin özüdürək yollarının və milletin öz mədənitarixi irlərə münasibətinin müəyyənəşdirilməsinə təkidə tələb etməkdədir.

AMEA-nın fəlsəfe İnstitutunun şöbə müdürü, professor Əli Abbasov yazır: "Yaşadığımız anın unikallığını etiraf etməklə bərabər, unutmaq olmaz ki, Azərbaycanda XIX-XX əsrləri ehətə etmək (əgər əvvəlki tarixi təcrübəni nəzərə almasaq) belə dövrlər olmuşdur. Qeyd olunan dövrlərdə Azərbaycan cəmiyyətində deyişmələrin tarixi tiplərinin tədqiqi, neinki xalqın radikal dəyişikliklərə uyğunlaşmasına şərait yaranan modelərin qurulmasına kömək edə bilər, həmçinin, hazırda keçid dövrü ilə əlaqədar meydana çıxan sosial-mədəni sarsıntıni dəf edilməsi üçün bəzi cəhətləri de aşkarla çıxara bilər.

Həqiqətən, XIX əsrin əvvəlində Rusiya müstəmlekəciliyin Qafqazda qol-qanad aqması, ADR-in bolşeviklər tərəfindən işgali, XX əsrin sonu Azərbaycan xalqının ikinci dəfə müstəqillik və suverenlik qazanması mühüm tarixi məqamlardır və öz ətraflı tədqiqatını gözleyir. Lakin bir məqale daxilində biz Azərbaycanın inkişafının xüsusi bir dövrü olan XIX əsrin sonu - XX əsrin 20-ci illəri arasındaki dövrün səciyyəvi xüsusiyyətləri üzerinde dayanmaq istərdik. Subyektivlikdən çəkinmədən, demək olar ki, təxminen 70 illik-yarım əsrənən çox olan bu dövrə sovet dönmənin mənəvi unutqanlıq və yaddaşlılığını nəzərə almasaq, Azərbaycan xalqının gələcək inkişafını müəyyənəşdirən nadir dönüş məqamı olmuşdur. Məhz bu dövrde türk etnik başlanğıçının və islamın şəhərətəbədinin əksəriyyət təşkil etdiyi xalqın üçbucaq çərçivəsində, yeni rus (Qerb) modernizmi, İran və türk təsirleri arasında xalqın çətin özüntütənimə və özünütəsdiq prosesi getmişdir. Təsadüfi deyil ki, göstərdiyimiz üç model dövrün Azərbaycan ziyalılığı mühitində sərt rəqabət apardı, bunları ya birinin mütələq üstünlüyü, ya da hər üçün yalnız bir modelde cəmləşməsinə teleb edirdi. Belə vəziyyətin dramatikliyi bir qədər komik formada C.Məmmədquluzadənin "Anamın kitabı" komediyasında ifade olunmuşdu. Əsərdə əski mənəvi düşüncənin dağılıması şəraitində sosial-mədəni sarsıntıdan, inkişaf modeli üçün seçim zərurətindən irəli gələn dünyagörüşü ixtiلافının səbəbələri izah edilirdi. Fikrimizcə, cəmiyyətin o dövrde sosial-mədəni sarsıntından inkişafının dövründən keşkin olmuşdur. Qısa müddət ərzində Azərbaycan öz nefti sayesinde (dünənin hər yerindən nette görə bura yığışanlar çox idi) sürətə öncül texnologiyaların mərkəzine çevrilmiş, bu da dünya neftinin yandan çoxunu hasil etməyə ona imkan vermişdi. Məhz bu iqtisadi yüksəliş ənənəvi müsəlman ələminin mərkəzində mədəniyyət və dillerin "Yeni Bab"ını yaradaraq da, bu, sonralar neft hasil edən ərəb ölkələrinin təcrübəsindən fərqli olaraq modernleşməyə ehtiyac olduğu bir məqamda model seçimi de edə bilməşdi. Azərbaycanlıların sabit dini və dəfə sənədləşməsi, sənədləşməsi ilə bir qədər də sərtleşmişdir.

Ə.A.Bakıxanov fikrincə, artıq XIX əsirin ikinci yarısında müstəmlekəciliyə "əməkdaşlıq" edən yeni Azərbaycan ziyalılarının mənəvi axtarışları dini karakterdə deyildi. Bu qənaət dənəvi demokratik və sosialist ideyallardan və ilk Azərbaycan maarifçiliyindən hasıl olmuşdu; sonuncular sırasından gərkəmləi xadimlər nəslə yetmiş, bu nəsil isə Azərbaycan intellektual élitesi və Avropa standartlarına uyğun dünyagörüşünün və fealiyyətinin əsaslarını qoymuşdur. Azərbaycan mədəniyyətinin təşkilatı və məbədlerin təşkilatı, - hələ də mövzuya xüsusi önem vermiş, Şərqdə ilə dəfə olaraq, qadın məsələsinə münasibətde hələ o dövrə mötedil gərən Qərb standartlarından istifadə etməyə çalışmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqların müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyətin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

ni ən yüksək pilləyə qaldırır və "ümumən insanı" nəzərdən keçirən bir qədər mücərrəd renesans yanaşmasından imtina edir. Maarifçilik hər bir konkret insan haqqında onun silki imtiyazını nəzərə almadan, amma ümumi təhsil və tərbiyə sayesində müstəqil şəxsiyyət seviyyəsinə yüksəlmə və bütün təbii və sosial hüquqlara malik insan çərçivəsində söz açır. Maarifçiliyin ziddiyəti göz qabağındadır: fərdin azadlığı, şəxsiyyətin hüquqlarının təsdiqi uğrunda mübarizə apararkən maarifçilər təhsilin bütün millətə və bütün xalqa aid edilməsini istəyirlər. Beləliklə, şəxsiyyətən ibarət vahid birləşmiş cəmiyyətin formalaşması kimi bu ziddiyəti proqramın məcrasında erkən dövrlərə xas olmayı qadın hüquq və azadlıqları problemi meydana çıxır; bu problem qadınların ictimai həyatın, təhsilde və sosial-mədəni proseslərdə iştirakını mümkünlaşdırır. Azərbaycan maarifçiliyi bu mövzuya xüsusi önem vermiş, Şərqdə ilə dəfə olaraq, qadın məsələsinə münasibətde hələ o dövrə mötedil gərən Qərb standartlarından istifadə etməyə çalışmışdır.

Əger belə bir versiyani götürsek ki, her bir maarifçilik özünüdərkin təşəkkülü mərhələsidir, öz milletinin həmərəlik əsaslarının və xalqının sosial-mədəni birliliyinin mərhələsidir, - bu halda, tarixi proses (ethnogenezin mifoloji konsepsiyasını rədd etmək) xalqın tarixine aid əsərlərin yaranması ilə müşayiət olunmalıdır. Azərbaycan maarifçiliyində bu vezife A.A.Bakıxanov tərəfindən realizə olunmuş və o, ilk milli tarix əsərini - "Gülüstani-İrəm" i yaratmışdır. Vahid Ömerov, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

XƏBƏRDARLIQ: Ölümçül təhlükəli isti proqnozlaşdırılır!

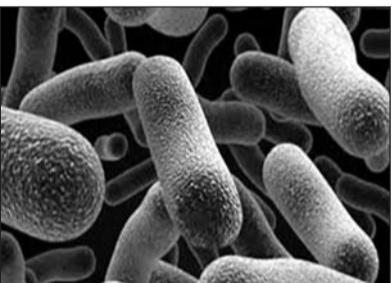
Melburndakı (Avstraliya) Monaşa Universitetinin alimlərinin hesablamalarına görə, 2080-ci ilə qədər tropik və subtropik regionlarda istidən ölümlərin sayı təxminən 5 dəfə artacaq. Lenta.ru saytında dərc edilmiş press-reldizə yazılır ki, buna səbəb antropogen iqlim dəyişməsi nəticəsində ekstremal hadisələrin çoxalmasıdır.

Tədqiqatçılar havalardan çox isti keçməsi ilə əlaqədar 2031-2080-ci illərdə dünyanın 20 ölkəsində ölüm hallarının gözənləniləşməsi üçün qiymətləndirmək üçün model yaradıblar. Bu prosesi model-ləşdirmək üçün qazıntı şəklində yanacaqdən istifadə zamanı atmosfərə buraxılan istixana qazlarının həcmi, müxtəlif regionlarda əhalinin sıxlığı, habelə istinin mənfi nəticələrini azaltmağa yönəlmüş müxtəlif strategiyalar nəzəre alınır.

Ən bədən ssenariyə görə, hava şəraiti ilə bağlı fəlakətlər Avstraliyanın Brisben, Sidney və Melburn şəhərlərində daha tez-tez baş verəcək, bu bölgələrdə ölüm hallarının sayı 1971-2010-cu illər üzrə göstəricilərlə müqayisədə 471 faiz artacaq. Hindistan, Yunnanistan, Yaponiya və Kanadada da qurbanların sayı nəzərəçarpaq dərəcədə artacaq. Yanğın və quraqlıq kimi əlavə təbii fəlakətlər isə bu vəziyyəti daha da keşkinləşdirəcək. Bununla bərabər, alimlərin fikrincə, əger Paris Sazişine riayet edilərsə, proqnozlaşdırılan nəticələr xeyli zəifləye bilər.

Alımlar dişi kariyesdən qoruyan nanohissəciklər yaradıblar

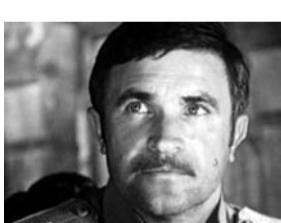

A BS-dan olan kimyaçı alımların yaranmasına səbəb olan mikrob təbəqəsini əridə bilən nanomaterial düzəldiblər. AZERTAC RIA Novosti agentliyinə istinadla xəbər verir ki, onların tədqiqatının nəticələri "Nature Communications" jurnalında dərc edilib.

Pensilvaniya Universitetindən (Filadelfiya, ABŞ) Xyun Ku və onun həmkarları orqanizmədə dəmir çatışmazlığına qarşı mübarizə məqsədilə yaradılmış nanohissəciklərlə eksperiment apararkən təsadüfən diş daşını və onunla əlaqəli streptokok biotəbəqəni təmizləməyin effektiv yoluunu kəşf ediblər. Onlar diqqət yetiriblər ki, bu preparat turşu mühitinə düşərkən daha çox hidrogen-peroksid ayırmaya başlayır. Ku və onun həmkarları xatırlayıblar ki, oxşar mühit kariyes yaranan mikroblastların olduğu diş daşında və ərpinde də mövcuddur. Bu ideyanı rəhbər tutan alımlar könüllülərin diş daşından nümunələr götürürək nanohissəciklərin onlara təsirini öyrəniblər. İlk təcrübə göstərib ki, bu cür "diş tozu" diş ərpinə tez dağıdib və mikroblastları öldürüb.

Ku və onun komandası nanohissəcikləri "kariyes şammi" ilə yoxdurulmuş bir neçə sıçrılın üzərində sinaqdan keçiriblər. Nanohissəciklər sıçrovuların dişda ərp yaranmasının qarşısını alıb. Onlarda kariyes yaranmayıb və diş emalı zədələnməyib. Kunun fikrincə, bu cür nanohissəcikləri diş pastasına, yaxud kariyesə qarşı məhlullara əlavə etmək olar. İlk klinik sinaqlara hazırlaşan alımlar ümidi vardırlar ki, diş daşına qarşı bu mübarizə metodunun insan orqanizminə təhlükəsiz olmasını sübut edə biləcəklər.

Rusyanın Əməkdar artisti Yuri Martinov 85 yaşında vəfat edib

Rusyanın Əməkdar artisti Yuri Martinov 85 yaşında vəfat edib. TASS informasiya agentliyinə istinadla xəbər verir ki, bu məlumatı Moskva Dövlət Dram Teatrının metbuat xidməti yayıb. Yuri Martinov 120 filmdə, o cümlədən "Amansız romans", "İki nəfər üçün vəzgəl", "Kölgələr günorta yox olur", "Həmin Münhauzen", "Serjantlar", "Qusar balladası" və digər filmlərdə çəkilib.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500

Ses

Son sahifə

3 avqust

"Qarabağ" CL-də 3-cü təsnifat mərhələsinə yüksəlib

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasında ikinci təsnifat mərhələsinə yekun vurulub. SIA-nın məlumatına görə, Ağdamın "Qarabağ" futbol klubu, öz meydanında "Kukesi"ni qəbul edib. Albaniya çempionu ilə sefər matçında qolsuz bərabərliyə nail olan Ağdam klubu bu dəfə rəqibini 3 cavabsız qolla möglüb edib. Bununla "Qarabağ" 3-cü təsnifat mərhələsinə yüksəlib. Təmsilçimiz bu mərhələdə Belarusun BATE klubu ilə qarşılaşacaq.

Ümumdünya Şahmat Olimpiadasında iştirak edəcək Azərbaycan yığmasının heyəti açıqlanıb

Hüseynov olacaq.

Xatırladaq ki, üçqat Avropa çempionu olan yığma komandamız indiyədək olimpiadalarda medal qazana biləmeyib. Bu il keçiriləcək Olimpiadada Azərbaycan yığması reytinq favoritlərindən sayılır. Bu da Azərbaycanın şahmat millisinin olimpiadalarda ilk medalını qazanmaq şansının yüksək olduğunu göstərir.

"Qarabağ" - BATE matçının biletləri satışa çıxarılıb

Ağdamın "Qarabağ" futbol klubunun UEFA Çempionlar Liqasının III təsnifat mərhələsində avqustun 7-də Belarusun BATE komandası ilə keçirəcəyi ilk oyunun biletləri satışa çıxarılıb.

Klubun saytında yer alan xəbərə görə, biletlərin qiymətləri sektorlara uyğun olaraq 1, 2, 3, 5 və 10 manat arasında dəyişir. VIP biletlər isə alıcılara 50 manata teklif olunur. Biletlərin "qara bazar"a çıxarılmasının qarşısının alınması üçün onları ilkin mərhələdə iki satış məntəqəsindən - "Qarabağ" futbol klubunun fan-mağazalarından və Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionunun kassalarından, həmçinin "iticket.az" saytından eldə etmek mümkündür. Biletləri eldə edərək şəxsiyyət vəsiqəsi təqdim olunmalıdır. Ətraflı məlumatla iticket.az saytından tanış olmaq mümkündür. Qeyd edək ki, "Qarabağ" - BATE matçı avqustun 7-də saat 21:00-da start götürəcək.

Kollina FİFA-dakı postundan ayrıldı

FİFA Hakimlər Komitəsinin sədri Pyerluici Kollina vəzifəsindən ayrılb. "Sky Sports"un yaydığı xəbərə görə, italyalı sabiq referi şəxsi işləri səbəbindən bu qərarı verib. Onu həmyerli Roberto Rozettinin əvəzleyəcəyi gözlənilir. Qeyd edək ki, Kollina 2010-cu ildə FIFA Hakimlər Komitəsinə rəhbərlik edirdi.

İquain "Milan"da

"Yunventus"un futbolçusu Qonzalo İquainin "Milan"a keçidi gerçəkləşmək üzərdir. Klubun rəsmi "Twitter" səhifəsində yer alan xəbərə görə, argentina hücumçu "Milan"də tibbi müayinədən keçib. Onun yaxın saatlarda rəsmi müqaviləyə imza atacağı gözlənilir. Qeyd edək ki, "Milan"ın bu transfer üçün 54 milyon avro ödəyəcəyi iddia olunur. İquainin isə yeni klubunda ilinə 9 milyon 500 min avro qazanacağı gözlənilir.

